

Árvay Mária

*Szívhez szóló ajándék,
kicsiknek és nagyoknak*

Mit üzennek a könyvek?

Szívhez szóló ajándék, kicsiknek és nagyoknak

Mit üzennek a könyvek?

Írta: Árvay Mária

Kapcsolat: arvay.marika@gmail.com

TARTALOM

Könyvajánló

A szerző előszava

I. rész

Gombos működésbe lép

1. Barátok, tanítómesterek
  2. Különleges kapcsolat
  3. Tudástár
  4. Pozitív gondolkodás
  5. Nyelvünk virágai
  6. Nevetés a legjobb orvosság
  7. A gyógyítás művészete
  8. Régen volt, hogy is volt?
  9. Kalandra fel!
  10. Legyél a barátom
  11. Négy lábú segítőink
  12. A zene ölelésében
  13. Nem vagyunk tökéletesek
  14. Szavak szárnyán
  15. Akikre büszkék lehetünk
  16. Énekelni jó
  17. Levelezzünk
  18. Egy kis nyugalmat kívánok én
- Gombos elköszön

II. rész

Gondolatok, ötletek, tippek az örömteli olvasáshoz

III. rész

Játék a könyvekkel

IV. rész

Megoldókulcs

A szerző eddig megjelent művei

Könyvajánló

Egy aprócska béke szigete ez a könyv, sok pozitív gondolattal. Mindenkinek érdemes elolvasni Árvay Mária írásait, nemcsak ezt, a most elkészült „Szívhez szóló ajándék, kicsiknek és nagyoknak” címűt, hanem az eddig megjelentek mindegyikét.

Ez itt a hatodik könyve. Leginkább az olvasás és a könyvek megszerettetése a célja, amire ma igen nagy szükség van, ebben a rohanó, modern technikai eszközökkel teli világban.

A műben is van szívből jövő ügyes kis technika. Mária kézen fogja a jövő kis olvasóit, majd 18 éves koruk után sem hagyja őket cserben. Terelgeti érdekesebbnél érdekesebb témák felé. Tulajdonképpen a főszereplőkön keresztül beszélget velünk a könyv. Önismereti kérdéseket tesz föl, irodalmi vetélkedőre hív, olvasási élményeinkről faggat, könyveket-, linkeket ajánl, aztán a végén ráébreszt, hogy az olvasás az élet fontos alapja, ott kezdődik minden. A jó könyv olyan, akár egy jó barát. Ha kell, az élet útvesztőiben segítő kezet nyújt, új világokat nyit. Emellett sok-sok más szabadidős tevékenységre is felhívja a figyelmet, az élet szépségeire. Vagyis minden sora életigenlés, élni és olvasni jó!

A történetben Gombos, a magnó. Fülel a főszereplő, a mesélő. Aztán Fülestől átveszi a szót az író. Árvay Mária, aki a valós életben látássérült angoltanár.

Az ujjaival olvas, sokkal szebben és gyorsabban, mint például én. Elképedve nézem.

Ő meg belülről lát engem. Szívvel és szeretettel vizsgál. Ez a könyve is ilyen, egy csipetnyi bizalom, az olvasókba és a könyvekbe vetett hit.

Kiváló segédanyag pedagógusoknak, könyvtárosoknak, szülőknek. Vidám kis olvasmány gyerekeknek, unatkozóknak, eltévedt életutasoknak, kíváncsi könyvszeretőknak.

Szívből ajánlom mindenkinek, mert szívből született, hiányt pótló, kiváló írás, egy nagyszerű ember gondolatait hordozza!

Tábori Zsuzsanna
gyerekkönyvtáros

A szerző előszava

Az olvasás szeretete már 8 éves korom óta tart, egész életemen át elbűvöl. Erről, a könyvekkel való szoros, nem mindennapi kapcsolatokról szeretnék írni, játékos formában.

A „Gombos működésbe lép” című részben minden fejezet három részre tagolódik:

Számos gondolat, idézet foglalkozik a könyvek, az olvasás, sőt, az írás szeretetével, ezekből válogatok minden fejezet elején.

A második részben olvasható egy-egy önismereti kérdés, mely segít közelebb kerülni önmagunkhoz, hasznos gondolatok juthatnak eszünkbe.

Végül, minden fejezet tartalmaz majd egy játékos könyvajánlót. A könyvek megszólalnak, s egyes szám első személyben nyilatkoznak magukról. Ezeket a mondatokat beszámozzuk, s remek vetélkedőt lehet így rendezni. Kitalálható ezekből a jellemzésekből, melyik könyvről lesz szó, de azért a könyv végén közöljük a megoldásokat is.

A fejezetcímek jórészt a játékos könyvajánlókra utalnak.

A könyvben előre haladva olvashatók még hasznos ötletek, tippek az olvasás megkönnyítése céljából. Továbbá szórakoztató irodalmi vetélkedők, könyvekkel kapcsolatos izgalmas kérdések teszik még színesebbé az olvasást. Természetesen a megoldókulcs is megtalálható a könyv utolsó részében.

Ebben a kis könyvben szeretnék emléket állítani kedves magnóm számára, mely segítségével évek hosszú során hallgattam hangoskönyveket.

Miért nem olvastam és miért hallgattam? - kérdezheti joggal a kedves olvasó. Azért, mert születésem óta vak vagyok, s az emberi hangon felolvasott könyvek már kisgyerekkorom óta bűvöletbe ejtettek. A vakok írásával, Braille-ben is olvasok, mégis a hangoskönyv a legnagyobb hobbim.

A könyv első részében magnóm, Gombos lesz a kalauzunk. Közvetlen stílusa elragadó, sok mindent megtudhatunk tőle. Át is adom neki a szót:

Szeretettel köszöntelek, Kedves Olvasó!

A nevem Gombos.

Bizonyára szokatlannak találod, hogy beszélek Hozzád, de kis pajtásom külön megkért, hogy a könyvének magam is szerves része legyek. Hogyan? Majd meglátod! Szeretném, ha tegezhetnélek, így sokkal közelebb kerülhetünk egymáshoz!

Képzeld, kis gazdámnak egy frappáns becenevet találtam ki, Fülelesnek hívják. Méghozzá azért, mert állandóan engem fülelt, ahogy felolvastam neki, vagy édesanyjára figyelt nagyon. Ráragadt a Füleles, s könyvünkben szeretnék róla sokat írni, persze, az ő engedélyével!

Kedves Olvasó!

Ha még nagyon fiatal vagy, tudnod kell rólam egyet, s mást. Manapság a Te korodban már nincsenek magnók, talán nagyszüleid otthonában láthatsz ilyesmiket. Tudom, ma már az MP3-as lejátszók, az okostelefonok, a pendrive-ok a divatosak. Pedig a magnetofonok sem voltak utolsó! CD helyett kazettát vagy magnószalagot raktak belénk, melyet lejátszottunk. A kazettának két oldala volt, ha lejárt az első, meg kellett fordítani, s már ment is tovább a lejátszás. Általában a kazetta 30-30 perces volt, de akadtak 45-45 percesek is oldalanként.

Nekünk is voltak gombjaink, előre-hátra lehetett pörgetni a kazettát, le is pillanatozhatta a hallgatóm, sőt, ott folytattam a lejátszást, ahol abbahagytam! Hangerőmet is lehetett szabályozni, sőt, felvételeket is készíthetett velem a tulajdonosom. Sok mindent tudtam, ami a jó mókához, szórakozáshoz kellett.

Menet közben majd elárulok még több mindent magamról.

Lehet, nem igazán világos, miért ezt a címet adtuk könyvünknek. Minden egyes könyvajánló szívbe markoló, szívhez szóló, szívmengető, szívet dobogtató, egyszóval azt szeretnénk, kedves olvasó, ha a könyvünk hatására elolvasnál néhány művet azok közül, melyeket játékos formában javasolunk. Megérted majd, miért csodálatos dolog az olvasás.

Ha már egy-két könyvet elolvasol az elejétől a végéig, nem fecsegtünk hiába!

Jó szórakozást kívánunk!

Ha szívedbe zársz, a jutalmad elnyered, az ajándék sem marad el! Nem egy, hanem számtalan meglepetés vár rád kalandozásunk során, helyezkedj el kényelmesen és élvezd!

Nemcsak fiatal olvasóknak ajánljuk ezt a könyvet, hanem mindazon felnőtteknek, akik nyitott szívvel befogadják mindazt a szépet és bölcsességet, amit nyújtunk, a könyv címe mindenkit, kicsiket és nagyokat is hívogat!

Árvay Mária és Gombos

I. rész

Gombos működésbe lép

1. Barátok, tanítómesterek

„A könyvek a legcsendesebb és legkitartóbb barátok; a legelérhetőbb és legbölcsebb tanácsadók, és a legtürelmesebb tanítómesterek.”

(Charles William Eliot)

Nagyon szép ez az idézet, ugye? Könyvek, mint barátok, tanácsadók és tanítómesterek. Létezik ilyesmi? Bizony, van ilyen. Füles pontosan így vélekedik, csak nem tudja ilyen csodálatosan szavakba önteni.

Ez az idézet nagyon közel áll hozzá. A könyvek a legjobb barátai. Tanítják, szórakoztatják, mulattatják; nem alázzák meg, nem üznek gúnyt belőle, nem nevetik ki, hanem tanácsokkal segítik, hogy szebb legyen az élete.

Ha nem tud valamit, bátran utánanézhetsz könyveiben, bármikor megteheti, a könyvek készségesek. Lehet jegyzeteket készíteni, többször is elolvasni egy konkrét gondolatot.

A könyv türelmes, nincs szidás, rágalmozás, a papír mindenkire vár.

Aki egyik szemére sem lát, korlátokba ütközik. Nem tud annyit olvasni, amennyit szeretne. Egyszerűen azért, mert nem fér hozzá. Hiába veszi le a polcról, simogatja végig a könyv lapjait, szemeinek minden betű láthatatlan! Ezért voltam neki óriási segítség, hogy hangban továbbíthattam a könyvek üzenetét. Nem volt nap, hogy ne olvastunk volna együtt. Hétvégén azzal kezdte a napot, hogy bekapcsolt engem, én pedig felolvastam neki. Más a reggeli kávéját issza ilyen lelkesedéssel. Sokszor még lefekvés után is olvastunk, de előfordult, elárulom, hogy elszunyókált. Ilyenkor visszaporgett, s másnap tiszta fejjel hallgatott engem tovább.

Túl sokat fecsegetem erről a témáról, lássuk az önismereti kérdést:

Szoktál-e naplót írni?

Bevallom, Füles sokáig még fogalmazásokat sem szeretett írni, jó, ha pár sorosak lettek. Olvasni szeretett, de írni nem igazán. El sem tudta képzelni, hogy valaha naplót írjon.

„Minek? Minden gondolat a fejemben van! Fölösleges papírra rögzíteni!”

Nem tettem neki ezért szemrehányást, gondoltam, majd ráébred, milyen jó is naplót írni.

Eljött ez az idő is, amikor Füles pajtásom elkezdett lovagolni.

Vakon, lóháton? - kérdezhetnéd, Kedves barátom.

Igen, futószáron vezetgették a lovat, sok lenyűgöző gyakorlatot csináltak együtt az oktatóval, sőt, egyedül is lovagolt lépésben a pályán.

Honnan tudom mindezt? Hiszen ott se voltam, igaz? Igen ám, de kis pajtásom annyit áradozott élményeiről, hogy kénytelen voltam meghallgatni.

Füles rájött, érdemes ezt a rengeteg élményt megörökíteni, s egyszer csak azon kapta magát, hogy leült a beszélő számítógépéhez, s elkezdett naplót írni. Utólag remek mulatság volt visszaolvasni kalandjait, sőt, egy-egy értékes gondolatot, jó tanácsot megörökíteni.

A temérdek esemény olyan volt, mintha kis naplóregényt írt volna, elkezdte élvezni. Sok részletet felolvasott nekem, boldogan hallgattam.

Egyszóval akkor ajánlott naplót írni, ha valamit valóban meg akarunk örökíteni, mert rendkívül fontosak számunkra!

Kedves Olvasó!

Biztosan a Te életedben is akadnak ilyen események, vagy később lesznek számodra meghatározó epizódok az évek során. Ne habozz, próbálj meg egy pár sort írni, aztán a többi majd jön magától!

Érzelmekről, érzésekről, hangulatokról, kapcsolatokról is írhatasz. Látod, milyen okos vagyok magnó létemre?

Játékos könyvajánló

Ki írta a könyvet? Mi a címe?

A számozott, rövid, játékos mondatok segítségével lesznek!

1. Olasz író alkotott engem.
2. Címem egy formára utal.
3. Lehetek a szerelem, szeretet jelképe is.
4. Testrész is vagyok.
5. Diáknaplónak indultam, regénnyé fejlődtem.
6. Egy tanító elbeszélésekkel is tarkítja lapjaimat.
7. Főszereplőm Enrico, egy jólelkű olasz diák.
8. Csupa szépre tanítom olvasóimat: lelki nemességre, áldozatkésztségre, helyes viselkedésre, iskolában, családban, utcán.
9. Jótettekre, szolgálatkészségre buzdítok, csodálatosan tudok hazaszeretetre lelkesíteni.
10. Történetem Torinóban játszódik, a XIX. században.
11. Idézet Tőlem Neked:

„Tiszteld az utcát. Egy népet mindig arról ítélnék meg, hogy miként viselkedik az utcán. Ahol durvaságot tapasztalsz az utcán, ott durvaságot találsz a házakban is. És nézd meg figyelmesen az utcákat, ismerd meg a várost, melyben élsz; ha holnap a távolba kerülsz, örülni fogsz, hogy jól emlékszel mindenre, gondolatban végig tudsz menni minden utcán, a te városodon, a te hazádon - mely annyi évig egész világod volt, ahol anyád oldalán megtetted első lépéseidet, ahol az első benyomások értek, ahol kinyílt az eszed, ahol az első barátokra lertél. Ez a város neked jó anyád volt: nevelt, védett, szórakoztatott. Nézd meg hát az utcáit és a népet figyelmesen - és szeresd -, s ha valaki sértegeti, hát vedd meg.” 137-138. oldal

12. Újabb idézet Tőlem Neked:

„Meglátogattam Stardit, az iskolával szemben lakik, és irigység fogott el, amikor láttam, milyen szép könyvtára van. Nincs sok pénze, nem vehet sok könyvet, de nagy gonddal őrzi az

iskolakönyveit is meg a szülei ajándékait is; ha pénzt kap, félreteszi, és a könyvesboltban költi el: szép kis könyvtárat gyűjtött, s amikor az édesapja észrevette, hogy fiának szenvedélye lett a könyv, vett neki egy szép zöld függönyös könyvespolcot diófából, s a könyveket beköttette, most olyan színűek a könyvek, amilyen Stardinak tetszik.

Megránt egy zsinórt, széthúzódik a zöld függöny, s előbukkan három sor színes könyv, szép rendben, fényesen, gerincükön aranybetűk. Novelláskötetek; útleírások, versek - még képeskönyvek is vannak. És nagyon jól rendezi el a színeket, a fehér könyvek mellé pirosak kerülnek, a sárgák mellé feketék, a kékek mellé fehérek, messziről is nagyon szépen mutatnak.

Katalógust is csinált. Mint egy igazi könyvtáros. Mindig a könyvei közt matat, porolgatja, lapozgatja őket, a kötésüket nézegeti. Látni kell, milyen vigyázva nyitja ki őket azzal a rövid, vaskos kezével, belefúj a lapok közé, hogy könnyebben nyíljanak szét. Olyanok is, akár az újak.” 76-77. oldal

Nehéz volt a feladvány? Esetleg ismered a könyvet? Ha tudod a megoldást, jár a két pont!

Ha nem ismered, ajánlom figyelmedbe, olvasd el!

2. Különleges kapcsolat

„Nagy művek olvasása közben a szöveg távolra visz. És én, akár egy félénk gyermek, bekapaszkodom a kabátja csücskébe, s igyekszem lépést tartani vele, hosszan követem, sodródok vele az úton egy meleg és érzelemdús világba. Távolra visznek magukkal a szavak, de végül egyedül térek haza, s csak miután ismét otthon vagyok, döbbenek rá, hogy ő és én már örökre együtt maradunk.”

(Jü Hua)

Csodálatos dolog megtapasztalni egy ilyen bensőséges kapcsolatot olvasás közben. Amikor a szavak, mondatok, gondolatok magukkal sodornak, egy másik világba, ahova mi is bepillantást nyerhetünk. Fülelssel rengeteg ilyen élményben volt részünk. Megszámolni sem tudom, mennyi könyvet olvastam fel neki, csak azon kaptuk magunkat, hogy telnek a percek, órák, s jól érezzük magunkat. Előfordult az is, nem is egyszer, hogy egy adott könyv nem nyerte el kis pajtásom tetszését, s abbahagytuk. Nem szabad időnként olyan dologra pazarolni, ami nem köt le bennünket, nem szórakoztat, nincs belőle semmi hasznunk.

Általában a nyarak úgy teltek, hogy Füles szüleinek dolgozniuk kellett, nem volt senki, aki otthon maradt volna vele. Ezért édesanyja munkahelyén, időnként édesapjánál töltötte idejét. Nem szóltak rá, nem volt Fülelssel semmi baj. Tudod miért? Mert volt egy fülhallgatója, s ezzel hallgatott engem. Nem zavartunk senkit, a fülébe duruzsoltam, s remekül éreztük magunkat.

Néha megtörtént, hogy kis gazdám pityergett valamely megható esemény miatt, de ez nem tartott sokáig, s a körülötte lévők tudták, hogy csak valami szépet olvasott.

Szinte Füles is árnyékként vett részt egyik-másik könyv szereplőinek életében, s ha vége lett egy könyvnek, szívébe zárta azokat a karaktereket, akik közel álltak hozzá.

Neked van ilyen könyvbeli barátod? Netán több is?

Mondhatnád, Kedves Olvasó, hogy utazni nem olvasás közben, hanem valóságban érdemes. Igazad van, mégis, hadd magyarázzam meg. Valaki anyagilag sem engedheti meg magának, hogy ilyen sok helyre eljusson. Ha elolvas egy könyvet, s kedvet érez ahhoz, hogy elutazzon valamelyik helyszínre, s pénze is van rá, megteheti. A könyv abban segíthet, hogy meg hozza a kedvét.

A szavak pedig eligazítanak abban, hogy pontosan leírjanak mindent, s fantáziánkat használva el tudjuk képzelni a könyvekben leírtakat.

Elárulom még, hogy kis pajtásomat nagyon zavarta, ha magnózás közben pl. telefonon keresték, mert kizökkentették abból a másik világból, amibe annyira belemélyedt. Sebaj, türelmesen vártam rá addig, s ott folytattuk a felolvasást, ahol abbahagytuk.

Önismereti kérdés

Szereted, ha élőlények, netalántán tárgyak önmagukról mesélnek?

Ezt nevezzük megszemélyesítésnek, amikor, mondjuk, egy kutya, önmagáról beszél, egyes szám első személyben. Pont úgy, ahogy én most teszem.

Füles nagyon szereti ezeket a megszemélyesítéseket, mert sokkal többet megtudhat egy-egy élőlényről. Az állatkertben, sajnos, nem láthatja kedvenceit, így jobban jár, ha olvas róluk, vagy maguk az állatok beszélnek hozzá a könyveken keresztül.

Neked hogy tetszik ez a móka? Közelebb érezted magadhoz valamelyik állatot olvasás után?

Játékos könyvajánló

A feladat megegyezik az első fejezetben leírtakkal. Minden egyes játékos könyvajánlónál a kérdés ugyan az, ezért nem ismétljük meg folyton. Ha eltérés lesz a játék során, jelezzük.

1. Állítólag én vagyok az egyik legszebben megírt állattörténet.
2. Szerzőm, egy angol írónő, mindössze engem jelentetett meg, de olyan sikeres lettem, hogy film is készült belőlem.
3. Önéletrajz vagyok.
4. A mondás szerint négy lábam van, mégis megbotlok.
5. Színem fekete.
6. Életem során sok gazdám volt, akadtak köztük gonoszak, kegyetlenek is.
7. Megismerhettem azért jó és emberséges gazdákat is, életem sok viszontagsága után minden jóra fordult, szeretettel gondoskodtak rólam.
8. Szép idézet Tőlem Neked:

„A gazdám úgy vélekedett, hogy az Isten az embert megáldotta ésszel, saját maga jöhet rá a dolgokra, az állatoknak viszont ösztönt adott, amely nem az értelemre támaszkodik, és amely a maga módján sokkal gyorsabban és pontosabban működik. Ennek segítségével az állatok gyakran mentenek emberéletet.” 59. oldal

9. Tanulságos idézet Tőlem Neked:

„(...) a „Birtwick-pirula” rendszeres alkalmazása szinte minden csökönös lovat kigyógyít: ez a pirula szerinte nyugalom, barátság, határozottság és kedvesség, fél-fél kiló mindegyikből, összekeverve fél liter józan ésszel, és ezt az állatnak naponta meg kell kapnia. 40. oldal

10. Rájössz, ki vagyok, ha ezt elolvasod?

„Fogalmam sincs, mennyi ideig aludtam, vagy, hogy hány óra lehetett. Nyugtalanul felriadtam, bár nem tudtam az okát. Felálltam, a levegő sűrű és fullasztó volt. Hallottam, hogy Vadóc prüszköl, és egy másik ló idegesen ficánkol. A sötétség miatt nem láttam semmit, de az istálló tele volt füsttel, jóformán lélegzeni sem lehetett. A padlásfeljáró nyitva maradt, úgy gondoltam, onnan jön ez az egész. Füleltem.”

Ne csüggedj el, ha nem tudod a megoldást! Ezek a játékos könyvajánlók azért születtek meg, hogy meg hozzuk a kedved egy-egy könyv elolvasásához.

Ha tudod a választ, ismét jár a két pont! Csak így tovább!

3. Tudástár

„Akinek könyvtára van, annak ezer tanítómestere van.”

(Elif Safak)

Jártál már könyvtárban, ugye? Esetleg könyvesboltban? Olyan kellemes és finom illat van mindkét helyen! Ha magába szívja az ember ezt az illatot, nem felejt el egykönnyen. A könyvek mérete, külalakja, borítója mind-mind megannyi figyelemfelkeltő látvány. Tapintásra is kellemes.

Ahova Füles járt iskolába, ott is van Braille-könyvtár. Annyiból különleges ez a könyvtár, hogy itt minden könyv a vakok írásával készül.

Itt tanulmányozhatod a vakok ábécéjét: <http://mek.oszk.hu/00000/00056/html/158.htm>

Mivel a betűk több helyet foglalnak el, mint látó társaik, a könyv több kötetben nyomtatható ki, így a könyvtárban sok hely kell mindennek. Felnőttek részére is van ilyen különleges könyvtár, így bárki olvashat, aki ismeri a vakok írását.

Otthon mennyi könyved van?

Tanítanak is, s nem csak a tankönyvek! Annál sokkal lebilincselőbb dolgokat is elárulnak neked, ha hagyod!

Önismereti kérdés

Szoktál-e vetélkedőket nézni, kvízkérdéseket olvasgatni, vagy csoportosan játszani?

Hosszú a kérdés, tudom, de vegyük csak sorjában.

Füles nagyon szeret vetélkedőket nézni a tévében, s ha tudja valamelyik kérdésre a választ, már megvan az öröme. Ha nem tudja, megtanulja, ha érdekli a témakör. Játékos formában tudásra szert tenni fantasztikus dolog. Nem kényszerít senki, magadtól csinálod, mert érdekel. Éppenséggel lehet szurkolni is a játékosoknak.

Számos olyan könyv is akad, ahol kvízkérdéseket tárgyalnak témakörök szerint, s persze, a megoldás ott van a könyvek utolsó lapjain, így lehet a tudásunkat ellenőrizni.

Füles édesanyja volt a segítségünkre, nem is egyszer! Több kvízkönyvből olvasott, együtt próbálták megoldani a feladványokat, több-kevesebb sikerrel.

Nekem annyi volt a feladatom, hogy hallgassam őket, s feltöltődjek tudással.

Csoportban játszani ritkán adódott alkalom. Ismered az Activity játékot, ahol mutogatni és rajzolni is kell?

Kérdezheted, Füles hogy boldogult ezzel. Úgy, hogy látó társai olyan feladványokat adtak neki, ahol szavakkal kellett körbeírnia az adott tárgyat, fogalmat. A többi feladatnál, meg elmesélték, min mulatnak olyan jól, hiszen vicces jelenetek is születtek egy-egy mutogatás, rajzolás után.

Látássérült osztálytársaival pedig olyan játékokat játszott, ahol a memóriát lehetett fejleszteni játékosan.

A közös játék összehozza a csapatot, remek hangulat kerekedhet, barátságok is szövődhetnek.

Játékos könyvajánló

1. Szerzőm évekig dolgozott a televízióban, vetélkedőket vezetett.
2. Nagyon híres műsorai voltak: Kérdezz! - Felelek, Melyiket a három közül? Játék a betűkkel.
3. Címemben az ész és a vetélkedés, párbaj szavak szinonimái szerepelnek.
4. Sok mindenre tanítalak, a megoldást is megmutatom.
5. Megismertetek a csillagászáttal.
6. Hallhatsz tőlem a zenéről is.
7. Az időben is utazhatsz velem, az ókori Egyiptomba, Kínába.
8. A mitológia, vagyis a vallás rejtelseibe is beavatlak.
9. Ha érdekelnek a filmek, színházak, egyéb kulturális élmények, még több mindent megtudhatsz a segítségével.
10. Olyan sikeres voltam, hogy folytatásom is elkészült, 1000 új kérdéssel.

Azt ajánlom neked, hogy ezt a könyvet családdal együtt forgassátok. Lesznek benne olyan feladatok, melyek történetesen neked túl nehezek, s a siker akkor jó, ha mindenki tud egy-egy helyes választ adni. Közösen sokkal több a móka, nyereséget is lehet kitalálni, remek szórakozási lehetőség. Legyél kicsit együtt szüleiddel, barátaiddal, ismerőseiddel, a könyv ebben jó társ lesz, majd meglátod!

4. Pozitív gondolkodás

„Ha valami, hát ez az irodalomban rejlő titkos erő: különböző korokban, különböző országokhoz, nemzetiségekhez, nyelvekhez és kultúrákhoz tartozó írók műveiben az olvasó megtalálja a maga személyes élményét.”

(Jü Hua)

Talán ismerős számodra ez a név, könyvünkben egyszer már idéztünk tőle - ő egy kínai író. Szép idézetei vannak, nem igaz?

Tényleg érdekes, amit mond, megtalálni saját, személyes élményeinket olyan könyvekben, melyek nem is magyarul íródtak, de lefordították, esetleg régen jelentek meg, mégis megtaláljuk azt, amit keresünk.

Ha egy könyvet a kezvedbe veszel, mit vársz tőle? Kalandot, utazást, nevettetést, vagy mi alapján választasz könyvet?

Füles nagyon sokáig szerette a gyermek- és ifjúsági irodalmat, mert a gyerekekkel mindig történik valami, ugye? Diákcsínyek, izgalmas cselekmények sokasága, tele fordulatokkal.

Mi az, amit nem szívesen olvasol?

Füles az erőszakot nem bírja, a vérfürdőket, a háborúkat, verekedéseket. Azok a könyvek azonban, ahol van segítség a bántalmazások ellen, már érdeklik.

Önismereti kérdés

Optimista, vagy inkább pesszimista beállítottságú vagy?

Ha történik veled valami, borúsan, vagy derűsen látod a világot? Próbálsz úgy gondolkodni, hogy a jót hozod ki a dolgokból, vagy kissé reményvesztett vagy?

Ahogy kinézek az ablakon, esik az eső, borús az idő. Többen sopánkodnak emiatt. Füles nem bánja, azért, mert kertes házban lakik, s kell mindennek a csapadék. Másképp nagyon drága lesz a borsó, zöldbab, s minden egyéb finomság.

Ha túl sok a víz, az sem jó, de ha hiányát tapasztaljuk, az is probléma.

Az élet nehézségeit könnyebb elviselni akkor, ha megpróbálunk pozitívan gondolkodni, a rosszban is keresni, ami elfogadható, ami jó, ami éppenséggel megkönnyíti mindennapjainkat.

Kis gazdám több esetben is gondolkodott már vakságáról, hogy soha nem láthatja a körülötte lévő világot!

Mi jó van ebben? - kérdezhetnéd. Az, hogy nincs hiányérzete, mert sohasem látott?

Vágyai azért lehetnek, pl. látni szerettei arcát. Nem tapintás alapján, nem az arcbőrt, hanem az arcokra kiülő érzéseket, érzelmeket - mosolyt, kedves nézést stb. Nem lenne rossz látni a körülötte lévő természet szépségeit sem, de ez ellen nincs mit tenni. Annyit segítettem neki a hosszú-hosszú évek során, hogy a könyvekből mindent felolvastam szóról szóra, így a szavak szárnyán bebarangolhatta az egész világot.

Azért talált valami jót is abban, hogy nem lát. Sokkal jobban oda tud figyelni az emberek belső tulajdonságaira, a belső értékeket hamar felfedezi másokban, tehát, a szívével lát. Elmerül a zene szépségében, szereti a finom illatokat, örömmel tapint végig szép tárgyakat. Látod, van azért minek örülni.

Játékos könyvajánló

1. Pollyanna vagyok, korán árvaságra jutottam.
2. Nagynénémhez kerültem, aki, főleg eleinte, nagyon szigorú volt hozzám.
3. Napjaim egy angol kisvárosban telnek, a Harrington kastélyban lakom Nancyvel, a minde-
nessel és Tommal, az öreg kertésszel.

4. Édesapám hagyatéka: megtanított arra, hogy minden bajban van valami, aminek örülni lehet - ezt másoknak is igyekszem továbbadni.

5. A kisvárosban sokak életét megváltoztattam, még szigorú nagynénémét is.

6. Akkora sikerem lett, hogy folytatásom is megjelent.

7. Idézet Tőlem Neked:

„Az embereknek bátorításra van szükségük. Az megduplázza természetes ellenálló képességüket... Ahelyett, hogy örökké szemükre vetnénk hibáikat, dicsérjük erőnyeiket.” 143. oldal

8. Kitalálod-e a könyv címét az alábbiak alapján?

„- Tudom - mondta. - Az örömjátékot játssza!

- Magának is beszélt róla?

- Már régen. - Az öregember nagyot sóhajtott. - Egyszer azon morogtam, miért is van ilyen hajlott, görbe hátam? És mit gondolsz, mit mondott a báránycám?

- Fogalmam sincs, mit találhatott ezen örömnivalót.

- Pedig talált. Azt mondta: örülhetek neki, legalább nem kell olyan mélyen lehajolnom, ha gyomlállok, hiszen úgyis félútra vagyok a földtől!” 158-159. oldal

Ha ezt a könyvet és netán a folytatását is elolvasod, meglátod, sok örömed lesz majd, s megtanulhatod a napos oldalt is észrevenni. Sok sikert hozzá!

5. Nyelvünk virágai

„Tudod, a könyvek ajtók. Mindig és mindig örökké. A könyv ajtó egy másik helyre, másik szívbe és másik világba.”

(Catherynne M. Valente)

Milyen szép gondolat, igaz? Éreztél már te is így? Ugye milyen jó volt egyik-másik ajtón bemenni, varázslatos dolgokat olvasni? Kár, hogy utána ki kellett jönni, de szerintem, amiket olvastunk, s megérintettek, nem felejtjük.

Meglepő, sok embernek gyönyörű gondolatai vannak könyvekről, olvasásról. Többen átérezzük, csak nehéz ilyen szemléletesen megfogalmazni.

Önismereti kérdés

Szoktál-e nyelvi játékokat játszani?

Mit értek ez alatt? Valaki pl. olyan ügyes, hogy csupa „E” betűvel tud mondatokat megfogalmazni. Vannak olyanok is, akik betűkből értelmes szavakat raknak ki, vízszintesen és függőlegesen. Ezt hívják scrabble-nek. Akadnak sokan olyanok is, akik a keresztrejtvényeket kedvelik, ahol szólásokat, vicceket stb. kell megfejteni.

Füles egyik kedvenc szabadidős elfoglaltsága a rejtvényfejtés. Hogyan lehet vakon keresztrejtvényt fejteni? Segítséggel. Édesanyja olvassa fel a meghatározásokat, elmondja, hány betűből áll az adott szó, s így már kis pajtásom le tudja diktálni a megoldást. Remekül

fejleszti a szókincset, a memóriát. Számptalan, figyelemre méltó, játékos feladvány létezik, amelyeket öröm fejteni. Nem az ajándékért, a jutalomért, hanem a feladvány öröméért.

A kisebb gyerekeket pedig találós kérdések ismertetik meg, játékos formában a feladványokkal.

Akik a nyelvi játékokat magas szinten művelik, verseket írnak, szebbnél szebbeket. Születtek már saját verseid? Tudsz rímeket faragni?

A viccekben is vannak ám szójátékok, persze nem mindegyikben, csak észre kell venni!

Néhány példa szójátékokra:

állatkert eszperente nyelven: ketrecek serege, melyekben nem ember hever
esernyő: mennycseppek ellen felemelt nyeles, feszes, nedvellenes lepel

Találós kérdés egy finomságról, kitalálod?

Mértéke tábla, vagy szelet,
Van szögletes és van kerek,
Keserű az ét, édes a tej,
Mind Gombóc Artúr falja fel.
Hát persze, hogy a csokoládé!

Mi ez?

Téli napforduló idején,
Egy kis jászol rejtekén.
E napon jött a világra a gyermek,
Ki megágyazott szívünkben a szeretetnek.
A karácsony, természetesen.

Viccek, szójátékok

- Hogy hívják a kövér fókát? - Pufóka!
- Hogy hívják a kis rókát? - Apróka!
- Melyik a legédesebb állat? - A kakaós csiga!

Rengeteg ehhez hasonló szójátékot találhatsz, csak keresgélj, megéri!

Játékos könyvajánló

1. A magyar szólásmondások eredetéről mesélek neked.
2. Szótárként is használhatsz.
3. Lexikon is vagyok, ahol utánanézhetsz egy-egy szólás eredetének.
4. „Bámul, mint borjú az új kapura” - elmondom, honnan ered.
5. „Alszik, mint a bunda” - erről is megtudhatsz pár érdekességet.
6. „Otthagyt csapot, papot” - ismered ennek a történetét?

7. Rengeteg ehhez hasonló szólásról megtudhatsz olyan dolgokat, melyeket csak nyelvészek, vagy az ezzel foglalkozó szakemberek ismernek bővebben.
8. Nekem köszönhetően te is megismerkedhetsz ezekkel, a végén sokkal okosabb leszel, mint amikor elkezdted olvasni.
9. Címemben egy növény neve is szerepel.
10. Ha vetélkedőket nézel, több kérdést is megválaszolok, ha olvasgatsz.

Gazdag nyelvünk szókincse, ne hagyjuk, hogy ezek a festői szólások feledésbe merüljenek! Ápoljuk, vigyázzunk rájuk, használjuk, tanítsuk meg gyermekeinknek!

6. Nevetés a legjobb orvosság

„Jó könyv csodát tesz. Olyan módon működik tehát, akár a próféták. Nem vizet változtat borrrá vagy néhány cipót sok kenyérré, hanem az értő olvasót varázsolja regénybéli alakká.”

(Vámos Miklós)

Felemelő érzés az, amikor teljesen bele tudjuk élni magunkat egy regény cselekményébe, részesei lehetünk az eseményeknek. Előfordult nem is egyszer, hogy felolvasás közben teljesen ott éreztük magunkat kis gazdámval a könyv szereplői között, s nagyon távolinak tűnt, ha mondjuk megszólalt a telefon, vagy kérdeztek Fülestől valamit. Nehéz volt visszacsöppenni a való világba. Ez a varázslat akkor is remekül bevált, amikor a valóságban valami problémával birkóztunk, s segített kizökkenteni a mindennapokból. Éppenséggel valamely betegség alkalmából is jónak bizonyult ez a megoldás, mert nem az a főbb téma, hogy mikor kell bevenni a gyógyszereket, hanem elkalandozhattunk egy másik helyre, s az ő problémáik lettek a mi gondjaink is. Örömeikben osztozhattunk, velük együtt izgulhattunk. Aki ezt a csodát elő tudja idézni, igazi író!

Önismereti kérdés

Milyen szerepet játszik életedben a humor? Tudsz-e nehéz helyzetekben is humorosan gondolkodni?

Kis pajtásom vakságából adódóan, számos esetben került vicces helyzetbe. Mások sápióztak, sopánkodtak volna, ő azonban több alkalommal is vidáman vette az akadályokat. Mesélek pár példát.

A nyári búcsú idején Füles is szeretett volna zsákbamacskát, örömmel húzott ki egyet a sok közül. Mi volt benne? - Zseblámpa! Persze, ennek semmi hasznát sem vehette, mégis az volt vicces, hogy így kiválasztotta a leghetlenebb ajándékot.

Előfordult párszor, hogy kiskutyáját be akarta zárni a ketrecébe, de a kutyus élelmes volt, mindig megszökött előle. Kergetőzés lett a dologból.

Szemészetem, amikor az ultrahangról kérdezősködött, s az orvos azt mondta: „Csukott szemmel csináljuk!” Úgy jött ki, mintha nem a betegnek kellene a szemét becsuknia, hanem a szemésznek már annyira jól megy, hogy csukott szemmel is tudja a feladatát.

A legnevetésesebb helyzet akkor adódott, amikor kis gazdám magával vitt az egyetemre, hogy az előadásokat felvegyem. Minden esetben kérte tanárai engedélyét, így felvételeket készítettem, s a jegyzeteket otthon állította össze. Újból és újból meghallgatott részleteket, elég időigényes volt, de így hamarabb megtanulta az anyagot.

Mi volt mulatságos? Az egyik előadás folyamán a pszichológus valami kísérletet szemléltetett a táblán. Közben ezeket a szavakat mondta: „A vak is látja, hogy egyenes!”

Füles meg ott ült az első sorban, hogy a felvétel minősége a legjobb legyen.

Emlékszem, a tanárnő zavarba jött, Füles engem gyorsan lepillanatozott, s remekül mulatott magában. Csoporttársa meg is bökte: „Tényleg?”

Óra végén a tanárnő odajött hozzánk, elnézést kért, s kijelentette, hogy kis pajtásomnak remek humorérzéke van. Valóban, a humor átsegít az élet sok nehéz pillanatán.

Játékos könyvajánló

1. Gyógyítok, de nem vagyok gyógyszer.
2. A lelki egészségedet igyekszem megőrizni.
3. Segítek vidámabban látni az élet dolgait.
4. Ha jobban megismersz, elérheted, hogy a bosszantó eseteken is tudj legalább mosolyogni, vagy derülni egyet.
5. Segítek levezetni a stresszt, a feszültséget.
6. Ha velem nevensz, hidd el, könnyebb lesz.
7. Számos vidám történetet mesélek neked, amiről netán magadra ismerhetsz.
8. Szórakoztatlak, közben tanítalak.
9. Ne csak olvass, használj rendszeresen, fogadd meg tanácsaimat.
10. Szép, hosszú alcímem is van:
„Túlélési technikák nehézségek, bosszúságok, veszteségek, csalódások, megpróbáltatások és egyéb sorscsapások esetére”

Ez a feladvány inkább a felnőttekhez szól, de szerintem, családdal együtt olvasva nagyon hasznos és fontos könyv.

Lényeg, hogy mindennapjainkat kísérje egy kis nevetés, vagy legalább mosolyogjunk kicsit! Megéri, magunknak teszünk jót, s a környezetünk is hálás lesz érte, majd meglátod!

7. A gyógyítás művészete

„Minden jó könyv gazdagítja a személyiséget.”

(Saulius Tomas Kondrotas)

Tapasztaltad már egy-egy könyv elolvasása után, hogy változás ment végbe benned? Érezted valaha, hogy egy könyv megváltoztatott benned valamit?

Érdekes kérdések ezek. Van olyan könyv, ami kitartásra nevel, van, amely segít abban, hogy boldogabb életet élj, netán egy konkrét mondat segít át valamilyen nehéz helyzeten, stb. Tanulhatunk a szereplő történetéből, élethelyzeteiből, tehát a könyvek formálnak, alakítanak bennünket. Ne is szaporítsuk ebben a témában a szót, csak gondolkozz el rajta!

Önismereti kérdés

Gondoltál-e már arra, hogy gyógyítással foglalkozz?

Kis gazdám soha nem gyógyított a szó igazi értelmében, de lelkileg sokat segített már másokon. Képzeld, egy olyan időkben otthonában dolgozott, ahol foglalkoztatóként tevékenykedett. Mit is jelent mindez? Olyan programokat talált ki a lakóknak, hogy a szürke, intézetben töltött hétköznapiak ellenére is kicsit jobban érezzék magukat. Szervezett vetélkedőket, tartott hangos felolvasásokat, volt közös éneklés is, sőt, szintetizátoron is játszott nekik. A legjobban azt szerették a lakók, amikor egyénileg beszélgetett velük, megnyíltak neki, meséltek mindennapi nehézségeikről. Sok esetben tudott mosolyt csalni az emberek arcára, sokan szerették.

Később korrektori munkát végzett, ami azt jelenti, hogy könyvek, folyóiratok piszkozatait nézte át, javította a gépelési, helyesírási hibákat, mielőtt az olvasók elé kerültek.

Mostanában sokat ír tanulságos történeteket, remélve, hogy sok-sok emberhez eljutnak az Internet révén, s erőt meríthetnek belőlük.

Most pedig magamról is ejtenék pár szót, fontosnak tartom. Ami a betegségeket illeti, magam is elszenvedtem egyet, s más. Többször is előfordult, hogy felolvasás közben bekaptam a szalagot, vagyis se köpni, se nyelni nem tudtam. Belegabalyodtam a szalagba. Füles azonnal észrevette, hogy valami baj van, megpróbálta óvatosan, gyöngéden kivenni a szalagot belőlem, de valamikor nem boldogult. Ilyenkor édesanyja sietett a segítségére, s gyógyíttatott nagy türelemmel és gondoskodással.

Olyan is előfordult, hogy nem tudtam oda-vissza pörgetni a kazettát, mert megszorult. Csattogó, kattogó hangokat hallattam, ilyenkor kis pajtásom kivette a szalagot, megütögette, s próbálkoztam ismét.

Alkalmanként olyan is megesett, hogy nem tudtam odaadni a már meghallgatott kazettát, mert nem nyílt ki az ajtó, megszorult.

Talán egyszer-egyszer kellett mindössze szerelőhöz vinni, egyébként házilag oldottuk meg a problémákat, hála Füles édesanyjának. Kis pajtásom nem volt igazán a műszaki cikkek szakértője, de mindig tudta, mikor kell szólania édesanyjának, vagy édesapjának. Soha nem kínozta meg, nem erőlködött fölöslegesen. Hálás volt, ha meggyógyultam, s újult erővel folytathattuk a felolvasást. A gondoskodó kezeket évek hosszú munkájával háláltam meg.

Játékos könyvajánló

1. Állatok gyógyításával foglalkozom.
2. Önéletrajzi novellákkal örvendeztetlek meg.
3. Komoly feladataink vannak nekem és két kollegámnak, de humorosan is tudjuk kezelni a helyzeteket.
4. Egy-egy farmer otthonába vezetlek, s mesélek betegségről, izgalmas műtétekről, gyógyításról, esetenként menthetetlen állatokról.

5. Yorkshire nagy részét bejártam.

6. Nekem nem jár a lustálkodás, éjszaka, kora hajnalban, de még ünnepnapokkor is dolgoznom kell.

7. Ebben a könyvben pályám kezdeti időszakáról mesélek, de több írásom is megjelent, mind állatorvosi témában.

8. Idézet Tőlem Neked:

„A bárányok rendszerint kettesével, hármásával születnek, s néha csudálatos kavarodások támadhatnak; fejek és lábak összegubancolódnak a nagy igyekezetben, hogy elsőnek jöjjenek ki, s az állatorvos dolga, hogy szétválassza őket és eldöntse, melyik láb melyik fejhez tartozik. Kéjelegtem ebben. Jóleső változatosságot jelentett, hogy most az egyszer erősebb és nagyobb vagyok páciensemnél, de nem éltem vissza ezzel az előnnyel.” 168. oldal

Kívánom, hogy te is érezd jól magad, ha ilyen könyvet olvasol. Közben pedig megtapasztalhatod, milyen keményen dolgozik az állatorvos, meg kell becsülni a munkáját! Olvass sok ilyen történetet, s vond le a tanulságot!

8. Régen volt, hogy is volt?

„Olvasónak lenni annyit jelent, hogy sosem leszel magányos és soha nem fogsz unatkozni.”

(Joanne Harris)

Ez a gondolat nagyon közel áll hozzám és kis gazdámhoz. Neked hogy tetszik? Voltál-e már valaha is magányos? Érezted-e azt, hogy nem foglalkoznak veled, egyedül vagy és nem tudsz mit kezdeni magaddal?

Az olvasás segít. Ha olyan könyvet veszel a kezébe, ami leköt, izgalomban tart, közel érzed magadhoz a szereplőket, egy percig sem leszel magányos!

Képzeld, Fülessel mi történt egyik alkalommal. Érettségi után buliztak az elballagó gimnazisták, kis pajtásom is hivatalos volt a mulatságra. Erősen gondolkodott, elmenjen-e, vagy sem, mert nem volt olyan közvetlen kapcsolata az osztálytársaival. Egészségesek közé járt gimnáziumba, barátai is akadtak, de az egész osztállyal való bulizásokat nem igazán szerette. Mégis hosszú ideig nem látják majd egymást, nosza, legyen egy jó kis délután!

Az étteremben nagy volt a zaj és a lárma, a közvetlen mellette ülőt is alig lehetett hallani. Kis gazdám rántott szeletet kért hasáburgonyával. Nem igazán beszélgettek vele, időnként váltottak néhány szót, de az édes kevés volt. Egyszer csak azon kapta magát Füles, hogy viszonylag csönd lett körülötte.

- Mindenki kiment a teraszra, kikísérhetem? - kérdezte a pincérmő kedves hangon.

- Nem, köszönöm, nemsokára hazamegyek.

Tehát úgy otthagyták, hogy azt sem mondták, fapapucs. Minek is maradt volna, ha normálisan még beszélgetni sem lehet senkivel?

Egy árva kislányról szóló könyvet olvastam neki éppen azokban a napokban, szaladt hozzám, hogy folytassuk a történetet.

„A könyvek még soha sem hagytak cserben, ha olvashatok, soha nem vagyok magányos!” - sóhajtott kis pajtásom.

Önismereti kérdés

Milyen filmeket szeretsz nézni?

Nagy a választék! Sorozatokat nézel inkább, vagy egyrészeseket? Vígjátékokat, vagy komolyabb jellegű filmeket? Családrégiényeket, filmdrámákat? Akciófilmeket, vagy krimit?

Ez csak pár kategória volt a sok közül. Mi az, amit kedvelsz?

Megkérdezheted, vakon hogyan lehet filmet nézni. Füles esetében több lehetőség is akad. Legtöbbször szülei mesélik neki, mi történik a képernyőn - azokat a mozdulatokat, melyek nem hallhatók, csak láthatók. Előfordul elég gyakran, hogy Füles édesapja elszunyókál, így édesanyja mesél. Kis gazdám azokat a filmeket szereti, ahol sok a párbeszéd, mozgalmas, cselekménydús a történet, lehet nevetni, ha kell, sírni is.

Tudtad-e, hogy manapság már vannak olyan szakemberek, akik a vakok film- és színházi élményeit segítik? Ők az audionarrátorok. Idegen szó, mégis nagyon fontos a feladatuk. Film, vagy a színházi közvetítés közben elmondják, amit látnak, röviden, hogy ne zavarják a szövegértést. Színházban egy fülhallgató segítségével kapják a látássérültek ezeket az információkat, egy okostelefon bevonásával, így a többi nézőt nem zavarják. Filmnézéskor olyan is előfordul, hogy nincs fejhallgató, hanem mindenki hallhatja a narrátort. Ez nem baj, még érdekfeszítőbbé teszi az előadást. A műsor közben nincs idő arra, hogy leírják a színészek ruházatát, ezért egy úgynevezett előnarráció alkalmából, vagyis a darab, vagy film előtt, röviden elmondják, kik a szereplők, s leírják külsejüket. Számos különleges információhoz juthatnak így a látássérültek. Még a színpadra is felmehetnek, megérinthetik a díszleteket, sőt, esetenként a színészekkel is beszélhetnek, megtapinthatják ruháikat is. Mindez a felvonások kezdete előtt, vagy végén lehetséges.

Talán láttál már olyat, hogy jelbeszéddel tolmácsolnak a képernyőn, vagy a színpadon. Így a hallássérülteknek nyújtanak óriási segítséget, hiszen ők nem hallják a filmet, vagy a színházban a darabot.

Az egészségeseknek nagyon egyszerű, kényelembe helyezik magukat, s nézik, látják és hallják mindazt, amit előadnak. Hála a türelmes mesélőknek és szakembereknek, a látás- és hallássérültek is hozzájuthatnak ilyen „csemegékhez”.

Füles nagyon szeret sorozatokat is nézni, de az egyrészes filmeket is kedveli.

Mégis, legjobb ezekről a filmekről olvasni, mert ott azokat a dolgokat is leírják, melyeket a filmekben csak mutogatnak. A könyv minden részletre kiterjed.

Játékos könyvajánló

1. Egy amerikai író tollából születtem, a XIX. században.
2. Sok-sok könyvből állok.
3. Érdekességem, hogy filmsorozat is készült rólam, még ma is sugározzák több csatornán.
4. Könyv- és filmcímem azonos.
5. Főszereplők, csak a keresztnévük: Charles, Caroline, Mary, Laura, Carrie.

6. Az izgalmas kalandjaimat, eseményeimet gyermekszemmel láttatja a szerző, így még lebilincselőbb vagyok.

7. Nemcsak a kis családot, hanem később a kisváros apraját-nagyját is megismerheted.

8. Idézet Tőlem Neked:

„- Én az enyémeiket Carrie-nek adom - mondja Mary. Édesanya várakozóan néz Laurára: ugyan mit mond. De Laura nem akar semmit sem mondani. Meg akarja tartani ezeket a gyönyörű gyöngyöket. Érti, hogy hevesebben dobog a szíve, és magában azt kívánja, bárcsak Mary ne volna mindig olyan jó kislány. De hát azt mégsem engedheti, hogy Mary jobb legyen nála!

- Én is Carrie-nek adom az enyémeiket... - szólal meg lassan.

- Önzetlen jó kislányaim vagytok - mosolyog Édesanya.” 43. oldal

Nézz sok filmet, olvass minél többet, mindegyik hasznos, nem maradsz egyedül!

9. Kalandra fel!

„Az a mű, amelyet elolvasnak: él, az a mű, amelyet másodszor is elolvasnak: megmarad.”

(ifj. Alexandre Dumas)

Megtörtént már veled, hogy egy könyvet többször is elolvastál? Előfordult már, ugye, hogy egy régebben olvasott könyv cselekményét elfelejtetted?

Hiszen annyi minden történik az életünkben, nem maradhat meg minden a fejünkben. Felesleges ezért elkeseredni. Amelyik könyv jobban hozzánk nő, valószínű, hogy még egyszer el akarjuk olvasni. Az első ismerkedéskor az izgalmas részekre figyelünk, amikor másodszor olvassuk, már az apróbb részletekre is koncentrálunk. Fontos az is, hogy nem mindegy milyen hangulatban vagyunk, mert a könyv ilyenkor mást és mást üzen.

Füles a Jane Eyre című nagyszabású regényt olvastatta velem, több alkalommal is. Miért? Mert mindig lekötötte. Amikor kis pajtásom még kislány volt, a főszereplő gyerekkora érdekelte. Idősebb fejjel még inkább felfigyelt arra, milyen élményei voltak Jane-nak felnőttként. Később pedig felfedezett olyan különlegességeket, gondolatokat, melyek mellett előzőleg elsiklott a figyelme.

Ha szeretnéd, érdemes olvasónaplót vezetni. Ide le lehet jegyezni a szereplőket, fontosabb eseményeket, egy-egy szép idézetet stb.

Önismereti kérdés

Mennyire vagy kitartó, türelmes?

Ha valamibe belekezdész, hamar feladod?

Szerintem kulcsszó a sikerélmény. Ha kudarcot kudarcra halmozunk, hamar elmegy az ember kedve. Ha a próbálkozások során csak egy kis sikerünk van, már fellelkesedünk, s nem adjuk fel. Ilyenkor kell a bátorítás, biztatás, vagy a saját akaraterőnk.

Sohasem fogom elfelejteni, amikor Füle egy zeneszámot keresett rendületlenül. Hallotta valahol, nagyon megtetszett neki, de sem az előadót, sem a címet nem tudta. A Youtube-on egyre-másra keresgéltek hangszerezés zenék között, ugyanis ebben a műfajban nincsenek énekesek.

Hosszas keresgélés után talált egy csokorba szedett dallamfüzért, ahol felismerte kedvenc dallamát, de a címet még mindig nem tudta. Az előadó már megvolt: Ernesto Cortazar. Édesapját megkérte, nézze meg, hányadik percnél kezdődik a klip, s írt egy e-mailt egy ismerősének, elküldte a klipet a kérdéses percnél. Száz szónak is egy a vége, megírták neki a szám címét, amit azóta is örömmel hallgat.

Kitartó munkánkhoz sok-sok türelemre, apróbb lépésre van szükség, hogy célunkat elérhessük, de megéri.

Neked milyen élményeid vannak?

Játékos könyvajánló

1. Ha szereted a krimit és a nyomozást, szívből ajánlom magam.
2. Történeteim Angliában játszódnak, a XIX. században.
3. Ketten nyomozunk, általában nagy sikerrel.
4. Egyikünk krónikás is, a neve Dr. Watson.
5. A másik csavaros eszű detektív már ismerős, ugye?
6. Tanácsadó detektív vagyok, kiváló következtetőképességgel rendelkezem.
7. Lakóhelyem: 221/B Baker Street, London

8. Filmen is sokat láthatsz.

9. Idézet Tőlem Neked:

„Régi mottóm, hogy ha a lehetetlent kizártuk, ami marad, az az igazság, akármilyen valószínűtlen legyen is.” (A berillköves diadém)

10. Még egy idézet Tőlem:

„- Maga is lát mindent, Watson, csak éppen nem figyeli meg. Ugye világos a kettő közti különbség?” (Botrány Csehországban)

Kis gazdám nem a gyilkosságok, vérfürdők miatt olvas krimit, hanem az izgalmas nyomozás, a tanúk kihallgatása miatt. Érdekesítő a detektívekkel együtt gondolkodni, találgatni, ki a tettes.

Kóstolj bele egy kicsit ebbe a műfajba is!

10. Legyél a barátom

„Sose voltak barátaim, legalábbis nem közeliek. Talán ezért olvasok olyan sokat. A könyvek az igazi társaim.”

(Andrea Cremer)

Elszomorít az idézet? Szokatlanak hangzik? Az ember inkább olvas, mint a barátaival cseveg?

Sajnos, vannak közöttünk olyanok, akiknek kevés barátjuk van, ezért keresnek és találnak társra a könyvekben. Ennek több oka is lehet. Számos embert nem fogad el a közvetlen környezete. Miért? Esetleg azért, mert túl kövér, mert ügyetlen, mert púpos, mert valamilyen fogyatékoságban szenved stb. Ha valakit kiközösítenek, borzasztó érzés. Sokat, mondhatnám, rengeteget kell küzdeni azért, hogy az embert kicsit is szeressék, elfogadják. Valakinek alig kell tennie ezért, másnak azonban egy egész élet is kevés a megszeretéséhez.

Mint említettem már, a könyv nem nevet ki, nem aláz meg, elfogad olyannak, amilyen valójában vagy. Nem kell megjátszanod magad. Egy könyvet olvasva, egy közösség részese lehetsz, legalábbis egy kis időre.

Fülesnek is sokat kellett és kell küzdenie az elfogadásért. Voltak és vannak barátai, s ezeket a kapcsolatokat hűségesen ápolja. Mégis, előfordult nem is egyszer, hogy a bulizás helyett a könyveket választotta társaságul. Hozzám menekült, hogy szórakoztassam. Órákat el tudunk így tölteni gondtalanul. Nem helyes a való életből kiszakítani magunkat, az igaz, de ha az ember jól érzi magát a bőrében, ha éppen olvas, ebben nincs kivetnivaló. Főleg akkor, ha olyan barátokra talál, akiknek hasonló az érdeklődési körük, együtt tudnak megvitatni olvasmányélményeket.

Önismereti kérdés

Ha az utcádban, osztályodban, munkahelyeden stb. kapcsolatban vagy valakivel, aki kirí a környezetedből, elfogadod, befogadod a társaságodba?

Füles látó, egészséges diákokkal végezte a középiskolát, mint már meséltem róla. Néhány osztálytárrsal és évfolyamtárrsal sikerült összebarátkoznia, de nagyrészt nem ez volt a jellemző. Egy alkalommal, amikor bombariadó volt az épületben, Fülest magára hagyták az osztályteremben. Nem maradt ott, volt annyi sütnivalója, hogy elindult, ment, amerre a tömeget hallotta. Szerencséjére összeakadt egy évfolyamtársával, aki a segítségére sietett. Hátalatt érzés töltötte el, hogy van, aki figyel rá. Sokan viccnek tekintik a bombariadót, mégis, mi van, ha komoly a baj?

Előfordult, hogy az osztályban senki sem ült mellé az órákon, mert Braille-írógépével jegyzetelt, s rázkódott a pad. Érdekes, az évfolyamtársai nem bánták a rázkódást, örömmel ültek mellé a padban, és segítettek, ha pl. olasz órán betűzni kellett egy-egy szót.

Ahány ember, annyiféle. Akik komolyabb beállítottságúak voltak, azok lettek Füles igazi barátai.

Az egyetemen már nem volt kis gazdámnak problémája. Felkarolták, segítették, jókat derültek együtt, sőt, bulizni is meghívták maguk közé. Nem csalódott! Jól érezte magát kétszer is a közös programokon. Később a csoport felbomlott, de a kellemes emlékek megmaradtak.

Az a baj, hogy sokan meg akarunk felelni az elvárásoknak, amit a környezetünk felállít. Így nagyon nehéz! Ha sikerülne elfogadni egymást, olyannak, amilyen, s nem akarnánk megváltoztatni a másikat, minden könnyebb lenne. A könyvek és az olvasás megtanítanak arra, hogy felfedezzük saját és egymás belső értékeit. Ha szereted és gyűjtöd az idézeteket, szép gondolatokat, rájössz, mire gondolok.

Túl sokat beszéltem, jöhet a játék!

Játékos könyvajánló

1. Olyan vagyok, mint a többi gyerek, mégis más, mármint ami a külsőmet illeti.
2. Az arcommal vannak problémák, arcdeformitással születtem.
3. Családom szeretetében élek - nővérem és szüleim társaságában.
4. Becenevem Auggie, egyébként August Pullman vagyok.
5. Arcproblémám miatt ötödikes koromig édesanyám tanított.
6. Tanulmányaimat a Beecher Prep iskolában kezdtem.
7. Nagyon nehéz volt a beilleszkedés, sokat gúnyoltak, elfordultak tőlem, azt hitték, fertőzők.
8. Végül, megismerték értékeimet, s sok küzdelem árán elfogadtak, az évzáró ünnepségen érmet is kaptam.

9. Idézet Tőlem Neked:

„Vicces, hogy olykor olyan dolog miatt aggódunk egy csomót, amiről végül kiderül, hogy igazából semmiség.” 252. oldal

10. Újabb gondolat Tőlem Neked:

„Nem az zavar egyébként, hogy az emberek miként reagálnak, amikor meglátnak. Már milliószor mondtam: hozzászoktam. Nem hagyom, hogy kihozzon a sodromból.

Olyan ez, mint amikor kilépsz az ajtón, és szemerkél az eső. Nem szaladsz vissza a csizmáért. Még csak az esernyőt sem nyitod ki. Séta közben észre sem veszed, hogy vizes lettél egy kicsit.” 244. oldal

Ha elolvasod ezt a könyvet, rájössz majd, milyen fontos az elfogadás, az empátia, a barátság és a szeretet.

Nézz körül és tegyél jót ott, ahol lehet! Fogadj barátságodba olyanokat is, akik nem szeretnének mást, csak egy kis megértést, szeretetet, hogy annál többet adjanak belőle neked.

11. Négy lábú segítőink

„Nem jó könyveket kell terjesztenünk, hanem magát az olvasásnak a szeretetét.”

(B. F. Skinner)

Ki a felelős azért, hogy megszeressük az olvasást? Amikor ismerkedünk a betűkkel, érdemes sok játékos feladatot elvégezni, így a szívünkbe zárhatjuk a szavakat, mondatokat, később az oldalak, könyvek üzenetét. Ha valaki a nehézkes olvasás miatt nem érti, amit a könyvek lapjain lát, később is meggyűlik a baja az olvasással. Tehát, gyerekként kell alaposan és jól megismerni a betűket, s utána az olvasás már könnyen megy. Számos helyen találkozhatasz feliratokkal, érdekes, vicces mondatokkal, elég, ha a pólódat megnézed, hogy csak egy példát említsek.

Füles a vakok írásán keresztül tanulhatta meg az olvasást. Emlékszem, eleinte megszenvedett az egésszel. Nem igazán a betűkkel, hanem nehezen találta meg a következő sort, tehát a lapon történő tájékozódás volt a probléma. Később aztán sok-sok gyakorlás után ezt is elsajátította, a mai napig is olvas.

Nem hanyagolja el a hangoskönyveket sem, sőt, ezek a kedvencei. Miért? Mert az emberi hang felolvasás közben még többet nyújthat - hangulatokat, érzelmeket, segíthet a könnyebb megértésben.

Milyen a jó felolvasó? - kérdezhetnéd.

Valóban, nagyon fontos, hogyan olvasnak fel. Amikor kis pajtásomnak olvastam évtizedeken át, fontos volt a felolvasó stílusa. Ha túl lassan, vontatottan, nehézkesen olvasott fel valaki, Fülel többet nem is kért ki tőle könyvet. Az a jó felolvasó, aki érthetően, nem hadarva olvas, átérzi a könyv tartalmát, tud játszani a hangjával, ha kell, szinte megelevenednek a könyv lapjai, s fáj, ha meg kell válni tőle.

Megtörtént, hogy valamelyik felolvasó rendszeres időközönként ásított, így nehéz volt hallgatni a könyvet, Fülel nem is fejezte be.

Egyszer megadatott az a lehetőség, hogy kis gazdám találkozzon kedvenc felolvasójával. Fantasztikus érzés volt, hogy személyesen is megköszönhette neki mindazt a sok élményt, amit a felolvasott könyveken keresztül kapott.

Amikor kicsi voltál, neked ki olvasott fel? Édesanyád? Édesapád? Esetleg a nagymamád, nagypapád? Akinek türelme van a felolvasáshoz, egész kis világot tud varázsolni körénk. Fülel édesanyja is rengeteget olvasott fel, sőt, kazettára rögzített meséket, így nyugodtan tudott főzni, amíg kis pajtásom figyelmesen hallgatta édesanyja hangját a segítségemmel.

Ugye milyen jó dolog?

Önismereti kérdés

Ha van kutyusod, szoktad-e tanítgatni valamire?

Fülel, érdekes módon, félt a nagy méretű kutyusoktól. Nem tehetett róla, mindig attól tartott, hogy fellökik, nem szerette a gyors, eleven mozdulatokat. A kicsi, apróbb termetű kutyákat azonban maga is kedvelte. Neki is voltak ilyen kis házi kedvencei. Bámulatos dolog, tanítgatni sem kellett őket. Megérezték, hogy kis gazdájuk nem lát. Ezt onnan tudom, hogy volt egy törzshelyük a terasz közelében, s a kutyusok már ott várták gazdijukat egy kis simogatásra. Hamar megtanulták, hogy Fülel ráléphet a lábukra, ha nem vigyáznak, így hamarosan kitértek az útjából. Gyakran szaladgáltak együtt, ilyenkor megbökdösték kis gazdájukat az orrukkal, hogy ott vannak mellette. A kekszet nagyon finoman vették el tőle.

Érdekes, labdázni nem igazán szerettek, talán egyszer-egyszer visszahozták, de nem lelkesedtek a játékért.

Ha idomítottuk volna őket, még több dologra lettek volna képesek, de még így is nagyon okos, értelmes kutyusok voltak.

Neked milyen élményeid, kalandjaid, történeteid vannak?

Játékos könyvajánló

1. A mondás úgy tartja: „amelyik... ugat, az nem harap!”
2. Nélkülem az élet sokkal sivárabb lenne.
3. Már jelenlétemmel is jókedvet hozok a házhoz, gyógyítok.
4. Képzeld csak, ha kiképeznek, mekkora segítség vagyok!

5. Különleges kiképzésemnek köszönhetően segítem a vakokat, mozgássérülteket, hallás-sérülteket is.
6. Terápiás célokra is használnak (pl. idősek otthonában, beteg gyerekek mellett).
7. Emberéleteket is mentek - lavinakutatás, romkutatás, vízimentés stb.
8. A rendőrökkel együtt keményen dolgozom, hallottál már Rex-ről, ugye?
9. A sportban is aktív vagyok - agility, szánhúzás, agárversenyek stb.
10. Szórakoztatok is - cirkusz, filmszínház.
11. Érdekesség, aki engem megalkotott, maga is látássérült, Magyarországon él.
12. Neki is van vakvezető kutyája, könyvet is írt róla.

Ha elolvasod ezt a könyvet, számos hasznos és fontos dolgot megtudhatsz a képzett kutyák mindennapjairól, s rájössz majd, hogy az élet szegényebb lenne nélkülük.

12. A zene ölelésében

„Minden (...) könyvnek lelke van. Mindegyikben benne rejtőzik annak a lelke, aki írta, és mindazoké, akik olvasták, átélték és álmodtak róla. Ahányszor csak valaki a kezébe vesz egy könyvet, s tekintetével átfutja lapjait, a könyv szelleme újraéled, erőre kap.”

(Carlos Ruiz Zafón)

Valóban így van. Amikor valaki megír egy könyvet, egy kicsit a szerző lelke is benne van, szép, különleges gondolatokkal tarkítva.

Azok, akik olvassák, ismét felélesztik a könyvet, s hozzáteszik saját érzéseiket.

Aki pedig sok könyvet olvas, lélekben gazdag.

Önismereti kérdés

A „gyakorlás” szó rossz érzéseket kelt benned? Hogy állsz ezzel, szeretsz gyakorolni?

Gondolom, a kérdés inkább az, szereted-e azt, amit gyakorolni kell. Pl. játszol valamilyen hangszeren?

Kis gazdám zongorázni tanult, majd később, kapott egy szintetizátort, azon is tanulgatott játszani. A zenét szerette, de a gyakorlást annál kevésbé. Olyan kötelező jellegű, nem?

Aki valóban szereti, amit csinál, a gyakorlást nem érzi kényszernek, örömmel csinálja, mert így egyre több időt tölthet kedvenc tevékenysége körében.

Amikor gyakorolsz valamit, próbáld megtalálni benne a jót, az örömet, úgy könnyebb lesz.

Ha sokat gyakorolsz, egyre jobban megy az, amit csinálsz, tehát sikereket érsz el, ami még több gyakorlásra ösztönöz. Látod, ilyen egyszerű az egész.

Kérdezhetsz, kedves olvasó, kis pajtásom tanult-e kottából játszani. Igen, a vakoknak is van Braille-kotta, csak az nem olyan átlátható, mint síkírású társaik. Tehát, nem úgy játszik, mint a látók, akik játék közben nézik a kottát, nem! A vakok kézzel olvasnak, tehát nem lehet egyszerre kézzel játszani és olvasni is. Rendkívül alaposan kell a látássérülteknek tanulmányozniuk a Braille-kottát, s a végén fejből játszaniuk.

Fülesnek megvan az a nem mindennapi készsége, hogy az ismert, könnyű zenei, örökzöld dallamokat hallás alapján le tudja játszani, a dallamot, és talál ki hozzá kíséretet is. Kis gazdám nem olyan tehetséges, hogy komolyzenei tanulmányokat folytasson, így maradt a népszerű slágereknél.

Elárulom neked, lehet, Füles ennek most nem örül, hogy többször is felkérték őt, hogy szintetizátoron játsszon és énekeljen - fiataloknak, idősebbeknek egyaránt. Szegény, kis gazdám, mindig nagyon lámpalázás volt, már napokkal a fellépés előtt. Rengeteget gyakorolt, de minél inkább közeledett a nagy nap, annál többet rontott, olyan helyeken, ahol máskor nem hibázik. Nem szeretett nyilvánosan szerepelni, de mégis ment. Játék közben már kezdett feloldódni, a tapsok is segítettek. Ha sikerült a közönséget megénekeltetnie, már ő is boldog volt.

Egyszer, azonban, történt egy kissé furcsa eset, amit Füles soha nem felejt el. Egyik szereplése alkalmából kérték, legyen ő az utolsó, hogy a közönséget megtáncoltassa pörgős zenéjével. Nem igazán örült neki, próbálta lebeszélni a szervezőket erről. Mondta, jobban szeretne hamar túl lenni a szereplésen, hogy utána élvezhesse a többi előadást. Hiába, próbálkozása sikertelen volt.

Tudnod kell, hogy ez egy szabadtéri rendezvény volt, a műsorok előtt az érdeklődők különböző megmérettetésen, versenyeken is részt vettek több csoportban. Füles úgy érezte, sohasem jön el a szereplésének ideje. Nagyon hosszúnak tűnt a többi szereplő műsora, pedig csak az idegei játszottak vele. Pont, amikor rá került volna a sor, valami kábelszakadás történt az erősítők körül, ezért az egyik zenész kábelért szaladt. Addig, hogy kitöltsék a szünetet, kihírték a versenyek győzteseit.

A rend helyre állt, következhetett kis pajtásom műsora. Még jó, hogy nem láthatta, a közönség szép lassan elszállingózott, a végére alig maradt ott valaki. Csúfosan rászédtek, az eredményhirdetésre várt mindenki, hogy utána még lett volna műsorszám, senkit sem érdekelt, pedig láthatták, hogy még nincs vége a rendezvénynek.

Kis gazdám azt is nagyon illetlennek tartja, ha műsor alatt beszélgetnek, zörögnek, zajonganak a nézők. Pedig, aki a színpadon játszik, rengeteget készül azért, hogy a közönséget elszórakoztassa. Tiszteletben kellene ezt tartani, s odafigyelni a másokra.

Fülesnek azért voltak jó tapasztalatai is a szereplései alkalmából, mégis azt szereti, ha hátradőlhet, s felszabadultan hallgathatja mások előadását.

Te melyik típusba tartozol?

Lámpalázás vagy?

Játékos könyvajánló

1. Gyerekként sokat balettoztam, édesanyám is híres táncosnő volt.
2. Szüleimet egy autóbalesetben veszítettem el, teljesen megváltozott az életem.
3. Mi értelme a táncnak, ha anyu nincs velem?
4. Barátok, ismerősök, hozzátartozók nyújtanak segítő kezet, hogy minél hamarabb talpra álljak.

5. Csalogat a balett, a gyakorlás sem marad el.

6. Mit gondolsz, színpadra állok-e még valaha?

7. Megtanulhatsz több, balettel kapcsolatos kifejezést, cseh író tollából születtem, olvasmányos vagyok.

8. Idézet Tőlem Neked:

„Jól tudod, hogy az élet sohasem olyan, mint amilyennek szeretnénk. Úgy van ez, mint a balettban. Felugrasz spiccre, csinálsz egy arabeszket, és egyszer csak bummm, már lent is vagy. Az élet is ilyen. Hirtelen valami ledönt a lábadról, magad sem tudod, hogyan. Ilyenkor nincs más választásunk, mint újra felugrani.

Van aki többet esik, van aki kevesebbet. A döntő az, hogy az a bizonyos első bukás ne legyen halálos zuhanás, hogy az illetőnek maradjon ereje összeszorított fogakkal újra megpróbálni.”

Ezt az idézetet nagyon szeretem. Olvasd el többször és gondold végig. Ugye milyen igaza van a szerzőnek?

13. Nem vagyunk tökéletesek

„Nem lehet olyan életünk, hogy ne legyen napi fél óránk olvasni. Ha olyan az életünk, akkor nem érdemes élni. Ennyinek kell lenni.”

(Dragomán György)

Nem kell számolgatnod, mégis, milyen rendszeresen olvasol? Naponta? Egy nap többször is? Esetleg minden másnap? Hetente, vagy csak havonta?

Ha valamit rendszeresen csinálunk, életünk részévé válik, megszokjuk, s nehéz nélküle meglenni. Főleg akkor, ha szeretjük azt, amit csinálunk.

Annak idején, a magnószalagok egy órák voltak, vagy 90 percesek. A hangoskönyveket általában egy órás kazettákra olvasták fel. Fél óra után bement a felolvasó, hogy pl. „Vége az első kazetta, első sávjának!”. Ilyenkor meg kellett fordítani a kazettát, s máris hallható volt a következő oldal.

Kis pajtásommal sokszor sikerült egy órára kikapcsolódnunk, valamikor többre is. Tanulás után, édes volt az olvasás, majd idősebb fejjel, munka után is remekül szórakozott olvasás közben.

A hangoskönyvek ugyanúgy kikölcsönözhetőek, mint a normál, síkírású könyvek. Ha jól emlékszem, három hónapig lehetett nálunk könyv, nem egy, hanem maximum kilenc! Egy könyv több kazettából állt. Voltak köztük 20, de kisebb, pár kazettás könyvek is. Egy-egy könyvet dobozokban tároltak, a kevesebbet kicsiben, a többet pedig nagyban. Mielőtt lejárt volna a kölcsönzési idő, Füles összeállította azt a listát, amiket legközelebb szeretett volna kérni. Egy katalógus volt ebben a segítségünkre, régen, azonban nem volt még internet, hogy könyvismertető után böngésszünk. Így a címek alapján válogattunk, de ezek sokszor becsaptak mindkettőnk. Nem volt olyan alkalom, hogy kis gazdám szüneteltette volna a kölcsönzést, mindig kért ki valamit.

Te rendszeresen jársz könyvtárba? Vannak saját könyveid?

Önismereti kérdés

Amikor hibázol, hogyan kezeled a kudarcokat?

Füles nem szeret hibázni, mindig a tökéletességre törekszik. Pedig, én mondom, nem vagyunk tökéletesek, nem lehet mindenkinek megfelelni. Szerintem a hibáinkkal addig kell foglalkozni, amíg le nem vonjuk belőlük a tanulságot, aztán túl kell lépni rajtuk.

Egyszer kis pajtásom valami borzalmas dolgot követett el, még most is rosszul érzi magát, ha csak rá gondol. Már említettem, hogy az egyetemi évek alatt kazettákra rögzítette az előadásokat, így készített jegyzeteket. Előző nap este mindig kikészítette azokat a kazettákat, melyeket másnap használni fog. Csoporttársai szívesen segítettek neki abban, hogy felolvas-tak neki anyagrészeket, a könnyebb felkészülést segítve, így ezen a bizonyos napon több kazettát is vitt magával.

Az előadás után már éppen készülődött volna a másik terembe, amikor valamiért belepörgetett a felvételbe, s belehallgatott. Jaj, akkor jött a borzalom! Ki tudja miért, Füles nem az egyetemi kazettái közül válogatott előző este, hanem egy felolvasott hangoskönyv, egy regény szalagjaiból! Egy kazettányi anyagot teljesen letörölt! Csoporttársának még nem adta oda a felolvasásra szánt kazettákat, így a nagy tragédiát megúsza. Mégis teljesen kétségbe esett, hogy egy egész kazettányi anyag hiányzik. Tudta azonban, hogy minden könyvnek volt egy eredeti anyakazettája, amelyről pótolhatták az esetleges hiányt. Kis gazdám nagyon szégyellte magát, természetesen azonnal jelezte a hibát, de soha-soha nem felejtette el vétkét. Ezentúl teljesen elkülönítette a felvételekre szánt kazettákat és a hangoskönyveket.

Elárulom azonban, mások is hibáztak ám! Felolvasásaink közben számtalanszor előfordult, hogy aki előzőleg hallgatta a kazettákat, megnyomta a törlőgombot, s belebeszél a felvételbe, vagy a rádióból vett fel zenét. Esetleg le akarta pillanatozni a szalagot, s a törlést nyomta meg. Hiába, meg kell tanulni rendesen kezelni bennünket, hogy melyik gomb, mire való, mert különben sok ember kemény munkája tönkremegy! Bosszankodtunk eleget, de nem tehattünk egyebet, mint hogy jeleztük a hibát a Hangoskönyvtárban.

Veled történtek komolyabb mulasztások?

Játékos könyvajánló

1. Ha szereted a lányregényeket, olvass el, kérlek!
2. Szemem fekete, a hajam szőke, az arcom piros, az orrom - az bizony fitos.
3. Sokszor jókedvű vagyok, valamikor szomorkodom, vagy duzzogok, akárcsak te.
4. Tudok lelkesedni dolgokért.
5. Nagyon zavar, hogy sokszor olyan ügyetlenségeket, csacsiságokat követek el, de nem tehetek róla!
6. Történeteim humorosak, tanulságosak és szórakoztatóak.
7. Ha nem unsz rám, olvashatod a többi könyvemet is, ugyanis sorozatban történtek velem apró-cseprő dolgok.
8. Idézet Tőlem Neked:

„Valamennyien nagyon szépen, értelmesen, jó hangsúlyozással szavaltak, de meg kellett adni, hogy Cilike volt közöttük a legjobb.

Azonban, mikor az utolsó versszakhoz ért, s a jól betanult, hatásos mozdulattal az ég felé emelte két karját, hirtelen egy halk reccsenés és roppanás hallatszott.

Cilike a szó közepén ijedten felszisszent, s szinte önkéntelenül leeresztette a karját.

Ugyanabban a pillanatban szépen lesiklott karjáról a ruha ujja, le a földre, az ott heverő gombostűk mellé, Cilike pedig ott állt, megsemmisülve, a fél karja csupaszon, s ijedten bámult a földön heverő ruha ujjára!

Olyan komikus volt ez a látvány, hogy a közönség egyszerre falrengető hahotában tört ki. Mindenki nevetett, a bácsik és a nénik, tanítók és tanítónők, az osztálytársak és - igen, a fiatalemberek. Azok talán a legjobban!” 86. oldal, XII. Cilike és a gombostűk

Lehet tanulni mások ballépéseiből, tedd azt, hogy hasonlókat te már ne kövess el!

14. Szavak szárnyán

„A regényolvasás elősegíti az empátia fejlődését és annak megértését, hogy más emberek milyen eltérő körülmények között élnek.”

(Joanne Harris)

Amikor egy olyan regényt olvasol, ahol nálad szegényebb, rosszabb körülmények között élnek, éreztél már hálát? Átgondoltad ilyenkor az életedet? Segített-e a könyv átértékelni a helyzetedet?

Kis pajtásommal sokszor tapasztaltunk hasonlókat, s mindig jó érzéssel töltött el bennünket, hogy a körülmények nálunk milyen jók.

Persze, a fordítottja is igaz lehet, amikor a regény szereplői sokkal jobb helyzetben vannak. Irigykedni ezért fölösleges, ha tehetünk magunkért valamit, úgyszólván elérjük célunkat.

Önismereti kérdés

Szereted és ismered-e a szinkronhangokat?

A filmek elején mindig bemondják a magyar hangokat. Fülel izgatottan fülel, mert neki a szinkronhangok a kalauzai. A párbeszéd, a szinkronszínészek hangja nagy segítség a filmek megértésében. Látóknak is furcsa lenne, ha állandóan csak feliratos filmeket lehetne nézni. Kis gazdámknak kedvenc szinkronhangjai is vannak, ha meghallja nevüket, nagyon örül, mert könnyen beazonosíthatja így a szereplőket.

Képzeld, egyszer Fülelnek mekkora élménye volt. Mivel a vakok folyóiratában többször is készített már interjúkat szinkronszínészekkel, abban a megtiszteltetésben volt része, hogy kipróbálhatta a szinkronizálást!!! Nem csak ő, hanem többen is a sorstársai közül, a színház világnapja alkalmából. Leírhatatlan érzés volt, amikor a vakok írásával megkapták a film szövegkönyvét. A fejhallgatón keresztül hallhatta az eredeti, idegen nyelvű anyagot, s arra kellett rámondani a magyart. Nagyon kellett koncentrálni, összpontosítani. Egyébként, aki lát, sokat segít az eredeti színész mimikája, mozdulatai, szájmozgása stb. Kis gazdám az eredeti hangokra és a rendező utasításaira hagyatkozott. Ráébredt, micsoda munka egy-egy film szinkronizálása. Mondjuk, eddig is tudta, de most tudatosodott benne igazán.

Képzeld, szinkronhangok is olvasnak fel hangoskönyveket, én meg tolmácsolom Fülesnek. Szereti hallgatni, mert remekül hangsúlyoznak, jól érzékeltetik a könyvek mondanivalóját.

Egyszer nagyon megjárta kis pajtásom. Egy sorozatot nézett szüleivel. Egyik alkalommal, a filmben ugrottak vagy tíz évet, mert a gyerekekből felnőttek lettek. Ezért a szinkronhangok is megváltoztak, újra kellett tanulni, ki kicsoda. A megszokott gyerekhangok már nem szerepeltek többet, nem volt könnyű újra megszokni a változást.

Neked van kedvenc szinkronszínészed?

Játékos könyvajánló

1. Nevem Sara.
2. A tévéből is ismerhetsz, sorozatot készítettek rólam.
3. Édesapám kínos bírósági ügybe keveredik, így vidéki rokonaimnál kell élnem.
4. Mindent meg kell szoknom, a városban teljesen más az élet.
5. Honvágyam van, aztán csak megszeretem a körülöttem élő embereket, s ők is engem.
6. Kedves rokonaim és családtagjaim közül párat kiemelek: Hetty King, Alec King, Olivia King
7. Avonlea sokat jelent nekem.
8. Idézet Tőlem Neked:

„Sara személyes ügyének tekintette az iskolai könyvtárat. A könyvek azt jelentették számára, amit a sivatagi vándor számára az oázis.” 140. oldal

9. Még egy idézet:

„- Két osztályunk van, Mrs. Lynde, és mind a kettő tanítóra vár. Egy fiúosztály és egy lányosztály, Mrs. Lynde. Kérem, válasszon.

- A fiúosztályt kérem - jelentette ki eltökélten Rachel. - Igaz, idővel alighanem férfi lesz belőlük, ami nagy kár. De mivel ez mindenhogyan elkerülhetetlen, legalább igyekezzünk korlátok közé szorítani a bajt.” 402. oldal

Szeretettel ajánlom ezt a könyvet és a folytatásait, nem bánod meg, ha a szavak szárnyán elkalandozol a szereplőkkel.

15. Akikre büszkék lehetünk

„Olvassátok először az összes jó könyvet, különben egyáltalán nem sikerül elolvasni őket.”

(Henry David Thoreau)

Kérdés, ki, mit tekint jó könyvnek. Valóban, nem mindegy, kinek, mi az érdeklődési köre, miről olvas szívesen, mi az, amit muszáj tanulmányozni. Ha rossz benyomásunk van az első pár könyv elolvasása után, vagy valami kellemetlen élmény fűződik az olvasottakhoz, utána már nem is lesz kedvünk belemélyedni egy könyvbe. A könyvtárosnak nagyon fontos a munkája, felkelteni a gyerekek érdeklődését, segíteni kiválasztani azt a könyvet, aminek a tartal-

ma, témája felcsigázza a fiatalok kíváncsiságát. Ha a szülőkkel együtt olvasna a csemete, vagy közösen megbeszélnék azt, amiről olvastak, ez is ösztönző lehet.

Kis gazdámhoz soha nem állt igazán közel a természettudomány, tehát, ha csupa olyan könyvet kapott volna, biztosan nem vált volna belőle ilyen hűséges olvasó. Még a kötelező olvasmányokban is vannak olyanok, melyek témái érdekelhetik a tanulókat. Füles nagyon szereti a lélektani regényeket, s egyszer a Bűn és bűnhődésből kellett elemzést írni, jelesre sikerült. Csak azért, mert érdekelte a téma.

Ha már tudod, mi köt le, mi foglalkoztat, annak mentén keresgélj könyveket.

Jut eszembe, a játékos könyvajánlók közül egyik sem kötelező olvasmány; hanem érdekesség, csupán szívből ajánlott!

Önismereti kérdés

Sportolsz-e valamit?

Kis pajtásom gyerekként többször is próbálkozott az úszással. Nem igazán tudta elsajátítani, mert nem tudták a víztől való félelmét megszüntetni. A mélyvízben kimondottan halálfélelme volt. Foglalkozott vele olyan oktató, aki lenyomta a víz alá, hogy ne féljen a lesüllyedéstől, a víz feldobja. Hanyatt is fektették, ettől sem jött meg a bátorsága. Időközben összeszedett egy jó kis középfülfő-gyulladást, járhatott egy hétig injekcióra, a fájdalomokról nem is beszélve.

A Balatonban csak akkor tempózik egy keveset, ha foghatja valamelyik szülője kezét, egyedül nem mer felfeküdni a vízre.

Nem szabad erőltetni, ami nem megy. Lehet, hogy hasznos, de semmi élvezet nincs benne.

A lovaglás pl. kellemes időszak volt Füles életében, de azt sem akarta egy életen át csinálni.

Latin-amerikai zenére is táncolt, egy nagyon kedves oktatótól vett magánórákat. Érezte, hogy jó, de e mellett sem tudta elkötelezni magát.

Jobban szeret nagy sétákat tenni, szobabiciklizni, futópadozni.

Te hogy állsz a mozgással?

Játékos könyvajánló

1. A magyar úszósport kiemelkedő alakjának tekintenek.
2. Többszörös olimpiai bajnok vagyok.
3. Emlékeimet papírra jegyeztem.
4. A „Hogyan lettem pillangókisasszony” című részben megkísérlem leírni sportolói pályafutásom történetét.
5. Edzőként is tevékenykedek a Szőnyi úti uszodában.
6. Lányom, Gyarmati Andrea is több évig úszott, még hozzá sikeresen!
7. Idézet Tőlem Neked:
„A fájdalom úgy edzi a versenyzőt, mint tűz a vasat. Kiolvaszt belőle minden salakot.” 28. oldal
8. Még egy idézet Tőlem Neked:

„1936-ban Csík Ferenc győzelmének perceiben határoztam el, hogy olimpiai bajnokságot akarok nyerni. 1939-ben kezdtem versenyezni, és ettől kezdve egész életemet ennek a célnak rendeltem alá. A háború és az üldöztetés időszakában ez tartott életben. Nekem a sport, az olimpia mentette meg az életem.” 181. oldal

Meghoztam a kedved az úszáshoz? Esetleg más sporthoz?

Az ilyen sportolóktól csak tanulni lehet, hátha a könyv hatására kipróbálsz, ha igen, sok sikert és kitartást hozzá!

16. Énekelni jó

„Írás közben nincs ítélkezés, se szégyen, csakis szabadság. Amint a toll a papírhoz ér, egy pillanatra szabad vagyok.”

(Jessica Sorensen)

Ez tényleg így van. Kis gazdám meséli mindig, amikor leül a gépéhez, s írni kezd, valami felszabadultságot érez. A szavak szárnyán elkalandozik, a szavak szabadságába.

Amikor rajzolgatsz, esetleg hangszeren játszol, vagy bármilyen kedves tevékenységben elmerülsz, ugyanezt érezheted.

Önismereti kérdés

Szeretsz-e énekelni?

Füles általános iskolás korában bekerült a vakok énekkarába. Alig várta, hogy kórustag legyen, mert nagyon szeretett énekelni. Mivel magas hangfekvése volt, a szopránosok közé került. Érdekes az, hogy az iskola énekkara nem két, hanem négy szólamból állt. Ugyanis az intézetbe idősebb diákok is jártak, akik, például, később veszítették el a látásukat, s itt folytatták tanulmányaikat. A hangjuk tehát mélyebb, mint a többieké (tenor, basszus), így gyönyörű, négyszólamú műveket tanultak. A karmester, hangjelzéseket alkalmazott (sziszegés, mélyen beszívta a levegőt), mikor kell halkítani, hangosabban énekelni, az egyszerre történő kezdéshez is megvolt a hangsegítség. A négy szólammal külön-külön próbált, s a végén együtt elénekelték az adott dalt, meghallhatták, milyen szép, egyben az egész. Hosszan tartó, kemény gyakorlás után már kevésbé kellett koncentrálni a hangokra, mert már kívülről tudták, mikor, mi következik. Azért mégis figyeltek, főleg, nyilvános szereplésekkor. Bizony, mert több helyre eljutottak, még a Zeneakadémiára is. Rengeteget készültek, s élvezték a fellépéseket. Mindig nagy tapsot kaptak.

Most, felnőtt fejjel is, még sok dallam Füles fejében van, s ha lehetne, milyen jó lenne, újra előadni. Az énekkar azonban feloszlott, de a szép emlékek megmaradtak.

Kis pajtásom nagyon szeretett musicaleket hallgatni, s azokból egy-egy betétdalt énekelni. Időnként olyan volt, mintha egy kis kórus beköltözött volna a szobájába, mert többen énekeltek a kazettán, plusz ő is dalolt.

Ilyenkor szintén valami felszabadultságot érzett, de nem szeretett volna komolyabban foglalkozni a dologgal, csak az élvezetért csinálta.

Te hogy vagy ezzel? Vállalnál fellépéseket?

Meséltem már Füles önálló szerepléseiről, de a közös, énekkari fellépések, programok, próbák és főpróbák voltak az igaziak.

Játékos könyvajánló

1. Érdekesség velem kapcsolatban, hogy a könyvcímem és a rólam készült film különböző.
2. Képzeld, alcímem is van: „A kolostortól a világsikerig”
3. Igaz történet vagyok.
4. Főbb, világhírű szereplőim: Trapp báró, az osztrák császári és királyi hadiflotta kapitánya, aki özvegyi sorsra jut, hét gyermekével.
5. Sok nevelőnő kudarcot vall, de egy apácanövendék, Mária, meghódítja az egész családot.
6. A zene és az éneklés szeretete mondanivalóm egyik legfőbb üzenete.
7. Történetem Ausztriában az Anschluss idején, majd Amerikában, a háború utáni években játszódik.
8. Véleményem szerint, előbb nézd meg a rólam készült filmet, élvezd a fülbemászó dallamokat, majd olvasd el, hogy még több érdekességet megtudj rólunk.
9. Idézet Tőlem Neked:
„Ezen az úton megtanultuk, hogy a zene nemzetközi nyelv, szívtől szívig ér, nincs szükség a szó közvetítésére.” 67. oldal
10. Még egy idézet Tőlem Neked:
„Életünk úgy szövődik, mint valami színes gobelin, de mi csak a fonákját látjuk. A szálak keresztbe-kasba futnak összevissza, értelmüket, rendeltetésüket nem ismerjük, nem látjuk. Egy szép napon majd látni fogjuk a kibontakozó képet színéről is.” 61. oldal

Nem mindennapi élményben lesz részed, ha a filmet megnézed, lehet, hogy láttad már. Akkor viszont feltétlenül olvasd el a könyvet is, remekül fogsz szórakozni!

17. Levelezzünk

„Az írás egyetlen szabályt ismer: hogy legyen mit mondanod.”

(Arthur Schopenhauer)

Valóban, ha tudjuk, miről akarunk írni, már csak szavakba, mondatokba kell öntenünk gondolatainkat. Az is nagyon fontos, kikhez szólnak soraink - szakemberekhez, idősebbekhez, fiatalokhoz, gyerekekhez stb. Úgy kell megalkotnunk valamit, hogy aki olvassa, könnyen megértse, ne bajlódjon az értelmezéssel. Legyen gördülékeny, lényegre törő.

Önismereti kérdés

Hogy állsz a levelezéssel?

Kis gazdám gyerekként nem igazán szeretett levelezni, csak pár sort írt, azt is kínkeservesen. Később ráérezett a levelezés ízére, amikor már több szókinccse volt, tudott élményekről mesélni. Várta barátai leveleit, hogy olvashassa őket, kérdezhessen tőlük. A vakok írásának megvan az az előnye, hogy ingyenes, nem kell fizetni a levelezésért, így több oldalt is vidáman megírhattak a levelezni vágyók.

A mai világban már visszaszorul a levelezés, itt az e-mail, SMS, s ki tudja, még mi mindent lehet levélváltás címen nevezni.

Füles, amikor még általános iskolás volt, tanult gépírást, vagyis normál írógépen, tíz ujjal gépelni. Azóta is nagy hasznát veszi. Annak idején sokat levelezett látókkal, de a számítógépezés alapja is a vakon történő gépelés. Nem olyan nehéz, mint amilyennek látszik, érdemes megtanulni. Könnyebben és gyorsabban megy az írás.

Ma már számítógépen levelezik, s nemcsak a sorstársakkal, hanem még több látóval, mint régebben. A számítógépre telepített beszélő program segít a levelek, s bármilyen szöveg felolvasásában, a gépelésnél minden betűt kimond, mindent felolvas, amit a képernyő kijelzője mutat. Így már teljesen önállóan tudja folytatni levelezéseit.

Te hogy vagy ezzel?

Régen, azért jó volt várni a postást, vajon mit hoz, ugye? Ma már felgyorsultunk, minden másképpen van!

Játékos könyvajánló

1. Ha szereted a levélregényeket, éppen neked való vagyok.
2. Ha a kutyusok közel állnak hozzád, feltétlenül el kell olvasnod.
3. Két tündéri eb szólal meg a könyvem lapjain, egyes szám, első személyben.
4. Leveleznek egymással, önmagukról, gazdáikról, furcsa emberi tulajdonságokról.
5. Esetleg magadra ismersz valamelyik levél olvasásakor?
6. A könyvem végén a kutyák gazdái is szót kapnak.
7. Különleges idézet Tőlem Neked:

„...ebéidő volt, és az Emberem pontosan étkezik. Ember, hát még annyit sem tud, hogy akkor eszünk, amikor megéheztünk. Nem, ő rápillant az órájára és azt mondja: - Tizenkét óra van dona Marta, hol késik az ebéd? - És dona Marta, a szakácsnőnk - néger nő, olyan fekete, mint az orrom - sopánkodik: - Senhor Ricardo, még nem puha a hús! - De Emberem így válaszol: - Akkor hozza úgy, ahogy van. Pontosán akarok enni! - Gondold meg Seppli, nem azért, mert éhes, vagy jó a hús; hanem mivel az óramutatók éppen fedik egymást!” 29. oldal

8. Még egy szép idézet:

„Az Emberem nem rosszabb, mint az átlag. Ha az volna, se bánnám, mert hiszen az én Emberem és szeretem. De nem, ő inkább jobb. Néha olyan jó, hogy akár kutya is lehetne.” 95. oldal

Hasznos ilyen dolgokat olvasni, az állatok megszemélyesítése révén, jó kis tükör, nem igaz?

18. Egy kis nyugalmat kívánok én

„Jó írás olvasása közben megáll körülötted a világ.”

(Polgár Ernő)

Sokszor előfordult velem és Fülessel, hogy egy jó könyv olvasásakor, illetve felolvasásakor, megállt körülöttünk minden. Csak az volt fontos, izgalmas, érdekes, amit éppen olvastunk. Belefeledkeztünk a könyvbe. Ilyenkor jó, ha elvonulhattunk valahova, ahol zavartalanul élvezhettük az olvasnivalót. Szerencsére, nálunk ez soha sem okozott problémát, mindig adódott lehetőség erre. Átadhattuk magunkat érzéseinknek, sírtunk, neveltünk, izgultunk stb.

Te olvastál már ilyen lebilincselő könyvet?

Önismereti kérdés

Van-e lehetőség elvonulni valahova, ha kedved úgy kívánja?

Kis pajtásomnak több ilyen helye is van - először is az otthona. Olyan jó ide vissza-visszatérni egy-egy nehéz, hosszú, fárasztó, viszontagságos nap után. Valamikor fájó szívvel megy el hazulról, mert tart valamitől, de annál nagyobb az öröm, amikor ismét hazatérhet.

Az otthonán belül ilyen kuckó a szobája. Kicsi, mégis meghitt, barátságos, ide bármikor elvonulhat.

Igazi paradicsom számára az udvaron a hintaágy. Milyen sokszor vitt ki magával oda engem is! Együtt hintáztunk, miközben nagyban felolvastam neki. Emlékszem, ha már nagyon odasütött a nap a hintához, kis gazdám mindig óvott, s máris napernyővel enyhítette a hőséget. Vigyázott rám, ha hallotta, dörög, s esőre áll, hiába volt izgalmas a könyv, egy pillanatig sem habozott, már vitt is be a szobája biztonságába.

Játékos könyvajánló

1. Nagyon hosszú regény vagyok, két kötetes.
2. Nevem Judith Dunbar, 10 év történetét mesélem el.
3. Megrázó ez az időszak, mert el kell szakadnom a családomtól, akik a II. világháború kitörése előtt Szingapúrba költöznek kis húgommal.
4. Nekem maradnom kell, s egy leányiskolába járok, ahol nehezek a körülmények.
5. A kollégiumban megismerkedek Loveday Carey-Lewis-sal, akivel igaz barátnők leszünk.
6. Családja dús gazdag, engem fogadott gyerekükként szeretnek, rengeteget köszönhetek nekik.
7. A szerelem és a biztosabb, nyugodtabb élet engem is megtalál a regény végére.
8. Egy megható és elgondolkodtató idézet Tőlem Neked:

„Az 1918-as fegyverszünet után azt mondtuk magunknak, hogy ez soha többé nem történhet meg. Hogy fiatal emberek egész generációját pusztították el a lövészárkokban.

Az összes barátom eltűnt. És tudja, mit csináltam? Nem gondoltam rájuk. Nem emlékeztem rájuk. Egyszerűen kirekesztettem az egészet az agyamból, elzártam, mint egy csomó ócska lomot egy ládába. Lezártam, leszíjaztam, a poros padlás leghátsó zugába toltam. De most, alig húsz év elteltével, előlről kezdődik minden, és akaratlanul is emlékszem. Szörnyű dolgokra.

Ahogy elmentem a Victoria pályaudvarra elbúcsúzni, és valamennyi fiú katonaruhában volt, és mindent elborított a mozdony gőze. És ahogy kigördült a vonat, és mindenki integetett... és az anyák és nővérek és szerelmek ott maradtak a peronon. Aztán napról napra a veszteséglisták, oldalszám az apró betűs nevek. Mindegyik név egy fiatal férfi, akit lekaszabolt a háború, mielőtt egyáltalán ideje lett volna élni.” I. kötet 574. oldal

A könyv tényleg hosszú, de ha szívedbe zárod a főszereplőt, tudni akard, mi minden történik vele a tíz év alatt. A tájleírásokban is gyönyörködhetsz, jó szórakozást!

Gombos elköszön

Kedves Olvasó!

Lehet, kevesellni fogod a játékos könyvajánlókat - „Csak ennyi?!” - kérdezhetsz. Főleg azért, mert folyton arra hivatkoztam, milyen sokat olvastunk együtt Fülessel.

Nem véletlen a 18 idézet, önismereti kérdés, játékos könyvajánló. Ez egy bűvös szám, mert ténylegesen véget ér a kamasz- és serdülőkor, itt a felnőtté válás időszaka. Összetalálkozik, egybeolvad a két egység, így lesz teljes és egész. Gyermek és felnőtt is megtalálja a szívéhez legközelebb álló könyvet, nem véletlen az összeállítás.

Ez a pár kedvcsináló fejezet bemutat néhány témakört, melyek kis gazdám kedvencei még a mai napig is. Lehet, téged teljesen más dolgok érdekelnek, ezért a könyv további részeiben másképp közelítjük meg a dolgot. Átadom majd Fülesnek a szót, aki ezután már hivatalos nevén (Árva Mária) szerepel a továbbiakban.

Már így is túl sokat beszéltem, sőt, pletyztem kis gazdámról, amit nem tudom, milyen néven vesz tőlem. Mindenesetre nagyon örülök annak, hogy e könyvben én is szerepet kaphattam, remélem, te sem unatkoztál mellettem. Nehéz így szavakba önteni mindazt a sok-sok élményt, amit Fülessel együtt töltöttünk a hosszú évek alatt.

Örülök, hogy ő volt a gazdám, s nem valaki más. Éreztem, mennyire ragaszkodott hozzám, hogy óvott, szeretett, dédelgetett. Hiába, valahogy összenőttünk, van ez így.

Most már nyugdíjas éveimet élem, békében, nyugalomban, de azért éberem. Ha kis gazdám hallgat valamit, s nem a fejhallgató van rajta, én is figyelek, mert tanulni életünk végéig érdemes.

Búcsúzól, fogadj el tőlem egy idézetet:

„Mert olvasni is jó, meg aludni is jó. Mikor olvasok, úgy érzem, mintha egy másik embernek a lelke volna bennem, és ez gyönyörűség; mikor pedig alszom, úgy érzem, mintha az én lelkem volna egy másik emberben; és ez is gyönyörűség.”

(Gárdonyi Géza)

Kívánom, hogy átéld ezt az élményt! Pihenni is érdemes, mert csak így tudsz feltöltődni, eseményeket, kalandokat befogadni. Olvass minél többet, bölcsebb, okosabb, lélekben gazdagabb leszel! Ha meghoztam egy kicsit a kedved az olvasáshoz, már nem beszéltem hiába!

A kazetták ideje lejárt, az enyém is! Minden jót kívánok neked!

Kikapcsolom magam, mert mintha azt súgná valaki:

„Vége a 18. kazetta, második sávjának!”

II. rész

Gondolatok, ötletek, tippek az örömteli olvasáshoz

„Szabadjára engedtek a könyvtárban, s én elindultam az emberi bölcsesség ostromára.”

(Jean-Paul Sartre)

Igazán nehéz megszólalnom kedves magnóm, Gombos búcsúszavai után. Valóban szoros kapcsolat alakult ki közöttünk, ezért is emlékeztem meg róla az első részben. Most azonban tovább kell lépünk.

Eddig olyan könyvekkel ismertettelek meg, Kedves olvasó, melyek nagyon közel állnak a szívemhez. Elképzelhető, azonban, hogy Téged teljesen más dolgok kötnek le, eltérő az érdeklődési köröd. Az örömteli olvasás akkor igazán hatékony, ha sikerül a hobbidnak megfelelő könyvet választani.

Az alábbiakban hadd vezesselek el egy képzeletbeli könyvtárba, ahol számos érdekes témakört említek meg, s eldöntheted, mi az, ami egyből felkelti az érdeklődésedet. Mivel egy könyvtárban rengeteg kategória található, itt, most csak a legizgalmasabb, legszórakoztatóbb témakörökkel foglalkozunk. Lássuk csak!

Bent vagyunk a könyvtárban. Érzed ezt a kellemes illatot? Nincs ehhez fogható! Vegyél a kezvedbe egy-egy könyvet, tapintsd meg a kötését, borítását, lapjait, nézni, megfogni, mélyeket szippantani belőle csodálatos! Nézzük, hova is tudlak elkalauzolni téged.

A szépirodalmon belül pl. számos csoportot különítünk el.

Gondoltad volna, mennyi fajta regény létezik? Felsorolok párat, a teljesség igénye nélkül:

Állatregények	Indiánok, vadnyugat	Politikai regények
Arab világ	Iskolák, kollégiumok	Repülő történetek
Bányász-, vasutas történetek	Játék	Riportregények
Börtön	Kalandregények	Romantikus regények
Családragények	Karriertörténetek	Sporttörténetek
Detektívregények	Katasztrófák	Szatirikus történetek
Életrajzi regények	Katonák, határőrök	Tárca, karcolat
Ezoterikus regények	Kémregény	Természet
Fantasztikus regények	Kor- és társadalomrajz	Történelmi regények
Filmregények	Légiós történetek	Tudomány
Filozofikus regények	Lélektani regények	Útikalandok, útirajzok
Gasztroregények	Misztikus	Utópisztikus regények
Gyerektörténetek	Mitológia, mondák	Ünnepek
Háborús történetek	Művészetek	Vadász-horgász történetek
Hajós történetek	Orvosregények	Vallásos, bibliai regények
Humor	Pénz, vagyon, birtok	

Ez még nem minden! Nézzünk még további csoportokat!

Szintén a szépirodalmon belül találjuk a szórakoztató irodalmat, s az alábbi kategóriákat:

Akción, kaland
Fantasy
Humor
Krimi

Sci-fi
Szerelmes regények

A továbbiakban már nem a szépirodalom kategóriában keressük! Nézzünk néhány még lebilincselőbb olvasnivalót hobbikról:

Állatok
Barkácsolás
Bélyeg, érem, képeslap
Fotó, film
Horgászat
Játék
Kártya
Modellezés
Rejtvény

Szeretjük a hasunkat, ugye? Akkor érdemes ezekben a témákban olvasgatni:

Átfogó szakácskönyvek
Befőzés, savanyítás, tartósítás
Egytálételek
Ételek mikrohullámon
Grill, bogrács
Gyerekszakácskönyvek
Hidegkonyha, szendvicsek
Húsételek
Nemzetközi konyhák
Népi ételek
Táplálkozás
Tésztáételek
Ünnepi ételek
Zöldséges, gyümölcsös ételek

Ha szívesen olvasnál életrajzi könyveket, ilyen csoportosításokat találsz:

Filozófusok
Művészet
Sport
Történelmi személyiségek
Tudomány
Vallás

Ha lexikonokat böngésznél szívesen, íme, a választék:

Általános
Irodalom
Műszaki
Művészet
Nyelvészet
Természettudomány
Történelem

Ha a művészet érdekel, itt találsz néhány ötletet:

Építészet
Festészet

Film
Fotóművészet
Iparművészet
Művészettörténet általános
Népművészet
Rádió-TV-újságírás
Színház
Szobrászat
Táncművészet
Zene

Aki pedig a pszichológia területén szeretne elmélyülni, ilyen témákban olvashat:

Alkalmazott lélektan
Általános lélektan
Fejlődéslélektan
Grafológia
Illemtan
Intelligencia
Jellemtan, karakterológia
Lexikonok
Parapszichológia
Pszichiátria
Pszichológia története, módszerei
Pszichológia, általános
Szociálpszichológia

Sportrajongók figyelmébe:

Életrajz
Küzdősportok
Labdajátékok
Lexikonok, kézikönyvek
Sportelmélet
Sportorvoslás
Sporttörténet
Technikai sportok

Ezenkívül még rengeteg könyvet lehet olvasni, itt megtalálhatod az összes témakört részletesen lebontva: <https://www.antikvarium.hu/temakori-fa>

Ugye milyen jól lehetett erről a fáról szemezgetni?

Ha a fenti linkre kattintasz, megtalálhatod mindazokat a kategóriákat, melyekről beszéltünk, sőt, még ennél sokkal többet! Ráadásul mindegyiket megnyithatod külön-külön, s már kereshetsz is kedvenc témaköreiden belül. Ajánlott az ismertetőket átolvasni, sokat segíthetnek egy könyv kiválasztásakor.

Eddig még nem említettem a kisebb lélegzetű történeteket, mint pl. a novellákat, elbeszéléseket. Ha kevés az idő, ilyeneket is jó, ha olvasol. Ha szereted a verseket, abból sincs hiány, a klasszikusoktól a legújabb, mai költők versein át találhatsz magadnak érdeklődésednek megfelelőt.

Drámákat is lehet olvasgatni, vannak szívbe markolóak is, könnyed hangvételűek stb. Majd látni fogod.

A www.moly.hu oldalon a legtöbb könyvhöz tartoznak idézetek. Erősen ajánlott ezeket is megnézni, mert sokkal közelebb visznek a könyv lényegéhez, tartalmához. Valamikor az ismertető félrevezet, de az idézetek segíthetnek a kiválasztásban.

Amikor azt halljuk, kötelező olvasmány, elmegy a kedvünk az olvasástól. Nem így kell nézni, hanem az adott művet a témája szerint, hátha van olyan, ami Téged is érdekel. Lehet, hogy ami valakinek kötelező és unalmas, neked annál érdekesebb, mert foglalkoztat a könyv cselekménye.

Ha megnézel egy filmet, lehet, célszerűnek tartod elolvasni magát a könyvet is, hiszen sokkal részletesebb képet kapsz a szereplőkről, helyszínekről stb.

Ha regényt olvasol, s lebilincsel a téma, olvastatja magát, nincs gond a művel.

Ha ismeretterjesztőt olvasol, célravezető egy-egy részt tüzetesen átolvasni, esetleg jegyzetelni, vagy valakinek mesélni róla, ha azt szeretnéd, hogy megragadjon a fejedben.

Pár könyv, melyek nélkül nem vagyok teljes

Bizonyára, neked is vannak az életedben olyan könyvek, melyek nélkül, úgymond, nem tudsz élni. Ha hosszabb időt töltesz otthonodtól távol, lehet, csak ezeket vinnéd magaddal, mert meghatározóak az életedben. Megszámolni sem tudom, mennyi könyvet olvastam már az évek során, azonban mégis van pár, melyek nélkül az életem nem lenne egész. Megosztom veled, melyek ezek és miért.

Életemben mindig nagy hangsúlyt kapott a szeretet szó. Egyik ismerősöm kérdezte:

„Hallottál már a szeretetnyelvekről?”

Nem értettem, mire gondolt, elmagyarázta. Gary Chapman írt egy könyvet a szeretetről: Egymásra hangolva címmel. A szeretetünket nem csak egyféleképpen lehet kifejezni, hanem számos módja van, 5 fő csoportot különböztet meg a szerző. Elismerő szavak, minőségi idő, szívességek, ajándékozás, testi érintés. Szeretetünket úgy fejezzük ki, ahogy családunktól, rokonainktól, ismerőseinktől gyerekként láttuk, hozzáadva saját egyéniségünket.

Hadd emeljek ki a könyvből néhány gondolatot, s fűzzek hozzá némi személyes megjegyzést, miért is jelentős számomra a szeretetnyelvek megkülönböztetése.

„Miért van az, hogy ahogy gyermekünk idősebb lesz, egyre ritkábban dicsérjük, és sokkal többet szidjuk? (...) Minél nagyobb a gyermek, annál többet szidjuk a kudarcai miatt, ahelyett, hogy megdicsérnénk a sikereiért.” 73. oldal

Ebből az első gondolatból is látszik, hogy nekem az elismerő szavak az egyik legfontosabb szeretetnyelvem. A dicséretre mindenkinek szüksége van, a felnőttek is jólesik, ha elismerik sikereit, s nem csak a kudarcait vágják a fejéhez. A kisgyereket dicsérni kell, hogy nőjön az önbizalma, s tudja, mi helyes, s mi nem. Az idősebb személyt pedig azért jó elismerésünkkel illetni, mert érzi, szükség van rá, szeretik, elfogadják. Van, aki nem tudja érzéseit szavakba önteni, másképp mutatja ki szeretetét, pl. szívességeket tesz (elmosogat, levágja a füvet stb.), ami fontos dolog, azonban van, akinek az elismerő szavak kellene. Nem kell prédikálni, egy-egy rövid mondat, kedves szó is megteszi. Csak érezzük, hogy kellünk!

„Gondoljunk azokra a szeretetből fakadó cselekedetekre, melyekre a társunk vágyik, nekünk azonban nehezünkre esik, hogy megtegyük. Szánjuk rá magunkat a másik kedvéért ezek elvégzésére, ha ezáltal szeretet-tankja megtelik, és közelebb kerülhetünk egymáshoz.” 89. oldal

Szeretet-tank? Érdekesen hangzik, de szemléletes. Úgy könnyebb megérteni, hogy ha azt érezzük, szeretnek bennünket, szívünk csordultig megtelik, jól érezzük magunkat a bőrünkben, minden szép és jó. Azonban, ha hiányérzetünk van, mert nem kapunk elég szeretetet, semmi sem kerek és egész, mert szenvedünk. Ha jól megismerjük párunkat, társunkat, barátunkat, mi az, aminek örülne, ha megcsinálnánk időnként helyette, még akkor is, ha nincs hozzá kedvünk. Aki a szívességeket tekinti szeretetnyelvnek, ennek örülne a legjobban. Édesapám ilyen ember, rengeteg szívességet kaptam már tőle az életemben, amiért örök hálával tartozom. Látja, mikor mire van szükségem, s haladéktalanul a segítségemre siet, ha a helyzet úgy kívánja!

„Amikor sérelem ér bennünket, sóvárgunk az ölelésre, máskor viszont van, hogy azt szeretnénk, ha hozzánk se érnének. Hangulatunktól, lelkiállapotunktól és sok egyéb tényezőtől függ, hogy egy adott esetben milyen érintésre vágyunk.” 87. oldal

Érdekes, egy embernek több szeretetnyelvre is lehet. Nekem is több van. Az elismerő szavak után a testi érintés a legfontosabb. Mivel egyik szememre sem látok semmit, a szemkontaktus hiányát pótolni kell, hogyan? Testi érintéssel. Persze, nem mindegy, ki érinti meg az embert és mikor, milyen körülmények között. Az utcán nem örülnék, pl. egy váratlan érintésnek, akkor szabad ezt alkalmazni, ha közben meg is szólítanak, így nem ijedek meg.

A hát többszöri végigsimítása az egyik legjobb nyugtató, szavakkal le sem lehet írni az érzést. Egy kedves, biztató kézfogás is jólesik, egy ölelés pedig mindennél többet ér!

„A „minőségi idő” azt jelenti, hogy osztatlan figyelmet szentelünk valakinek. Ha egymás mellett ülünk a kanapén, és tévét nézünk, a műsor áll figyelmünk középpontjában, nem pedig a házastársunk. Kapcsoljuk ki a tévét, és nézzünk egymásra, miközben beszélgetünk. Elmehe-tünk kettesben sétálni, vagy beülhetünk egy étterembe, ahol remekül lehet beszélgetni. Megfigyeltük-e már, hogy milyen pontosan meg lehet különböztetni egy étteremben a randevúzó párokat a házaspároktól?

Az előbbieket egymásra néznek és beszélgetnek, a házaspárok pedig csak ülnek, és nézelődnek maguk körül. Az ember azt gondolná, csak azért mentek oda, hogy egyenek!” 25. oldal

Ez a harmadik szeretetnyelvem, a minőségi idő, a másokkal való bensőséges együttlét! Akkor vagyunk igazán együtt, ha valóban egymásra figyelünk, olyan programokat találunk ki, melyet mindannyian élvezünk, tartalmasan telik az az idő, amit egymás társaságában töltünk. Ha nincs meg ez az együttlét, vagy ritkul, elhidegülhetünk egymástól. Ha valakit valamiért mellőznek, kiközösítenek, nem tud csatlakozni a társasághoz, a probléma elmagányosodáshoz vezethet. Ha látjuk, hogy valaki nem tud beilleszkedni, segítsünk neki! Ne hagyjuk magára!

„Az ajándéknak nem muszáj drágának lennie, és nincs szükség hetente újabb ajándéokra. Értékét nem az ára adja, hanem a szeretet, amit jelképez.” 84. oldal

Valaki úgy tud kedveskedni a másikkal, hogy ajándékokkal halmozza el, holott lehet, neki ölelésre lenne szüksége! Ezért fontos a másik megismerése! Az ajándékozás is akkor igazán hatékony, ha tudjuk, mit szeret a másik, minek örülne a legjobban. Édesanyám az ajándékozást részesíti előnyben és a szívességeket. Mindig tudja, kinek mire van szüksége, így örömmel fogadják kedveskedését.

„A szeretet nem tartja számon a másik hibáit, és nem hánytorgatja fel a múltban elkövetett vétkeket.” 43. oldal

Záró gondolatként, igazi összegzés. Ha megpróbáljuk elfogadni a másikat olyannak, amilyen, s nem teszünk neki szemrehányást a természetéért, múltbeli hibáiért, igyekszünk a kedvét keresni, létrejöhet az igazi szeretet! Ez kölcsönös, mert társunk, ha valódi, szoros kapcsolatot akar, igyekszik megfejteni szeretetnyelvünket.

Ezt a könyvet többször is olvastam már, s mindig szem előtt tartom a gondolatokat, melyek ráébresztettek, hogy érzelmileg sem vagyunk egyformák! Aki akarja, megtanulja a másik szeretetnyelvét, hogy közelebb férközhessen hozzá, ha nem megy, keresnünk kell azoknak a társaságát, akik azonos, vagy hasonló szeretetnyelvet beszélnek.

Kívánom, hogy minél előbb fedezd fel saját szeretetnyelved/nyelveidet, s találj olyan társakra, barátokra, akik értékelik!

Az idézetek forrása: https://www.citatum.hu/konyv/Egymasra_hangolva
és: https://www.citatum.hu/konyv/Az_5_szeretnyelv_Egymasra_hangolva

Ismeretterjesztő könyvek

A lexikonok, kézikönyvek, szótárak mindennapjaim részét képezik. Interneten is rengeteg mindennek utána tudok nézni, de sokszor szükségem van pl. az idegen szavak szótárára. Számos olyan szó vesz körül bennünket, melyeknek a jelentésével nem mindig vagyunk tisztában. A szótár nem nevet ki tudatlanságunkért, nyugodtan utánanézhethetünk annak, amit nem tudunk. Nekem édesanyám siet ilyenkor segítségemre, készségesen kikeresi a szótárban az adott szót.

A helyesírás szótára is nagy segítség. Ha szépen, precízen akarunk írni, hasznos és tanácsos gyakran forgatni ezt a szótárt is. Azért van, hogy tanuljunk, okosodjunk belőle.

Szinonimaszótár is létezik ám! Hányszor bajban vagyunk, mert valamit szeretnénk még szebben kifejezni, de nem jut eszünkbe a megfelelő szó! Segítségünkre van ilyenkor ez a rokon értelmű szavakat összegző szótár is!

Aki pedig szeret rejtvényt fejteni, mint én is, a rejtvényfejtő lexikon kihagyhatatlan, rengeteget segít!

Az idegen nyelvű szótárak is szükségesek. Sok angol könyvet olvasok eredetiben, s nem egyszer előkerül a szótár, hogy tisztázzak egynéhány szót.

Ezek nélkül a könyvek nélkül nem lenne teljes az életem!

Az olvasás számomra olyan, mintha találkoznék másokkal, csak átvitt értelemben. Hiszen írásban fejezzük ki mindazt, amit valamiért nem mondunk ki. Egy-egy szerző gondolatvilága sok mindent elárul. Lehet, hogy egy több száz évvel ezelőtt élő író megfogalmazott egy gondolatot, amit én, most olvasok, most jutott el hozzám több év távlatából, mégis megérint! Nem csodálatos? A betűk a hangokat helyettesítik, a beszédet örökítik meg, hogy ne szálljon el, hanem örökre megmaradjon!

Még egy ajándékot nyújtok át neked, ezt interneten lehet nézegetni! Ha szereted az idézeteket, itt rengeteg könyvhöz találsz ismertetőt, sok-sok idézettel, szerző, cím, műfaj, témakör szerint stb.: <https://www.citatum.hu/konyv/>

Remélem, ebben a részben sikerült pár érdekes, hasznos ötletet elsajátítanod az olvasást illetően.

A következő részben szeretném még játékosabbá tenni a könyvekkel való ismerkedést, csatlakozz hozzám!

III. rész

Játék a könyvekkel

„A könyv az egyetlen, ami hű marad hozzánk. Elfelejtethed, félreteheted, nem sértődik meg, nem fordul el tőled, hanem szerényen vár rád a polcon, s ha kedvet kapsz hozzá, nem hagy cserben.”

(Lévai Katalin)

Nem csupán a könyvajánlókat lehet játékosá tenni! Sokkal több lehetőség adódik egyéb vetélkedők felhasználására is. Az alábbiakban megosztom veled mindazokat a kvízeket, melyeket kitaláltam, vagy ötletesnek tartottam. Ne félj! A játékos könyvajánlók, valamint a vetélkedők megoldásait a könyv végén megtalálod!

Játékra fel!

Egyik kutya, másik eb!

Hűséges négylábú társaink nem csupán mindennapi életünkben népszerűek, hanem az irodalomban és a filmekben is.

Az alábbiakban egy-egy író, szerző, a filmeknél szereplő nevét segítségül hívva, fejtsd meg a kutyák nevét. Könnyítésképpen, a név hosszának betűszámát megadom.

1. Stephen King kutyája: (4)
2. Eric Knight kutyája: (6)
3. Jack London éneklő kutyája: (7)
4. Mihail Bulgakov kutyája: (6)
5. Fekete István kutyája: (7)
6. Sheila Hocken kutyája: (4)
7. Szamos Rudolf kutyája: (6)
8. Aubry, Cécile kutyája: (5)
9. Károly bácsi kutyája: (5)
10. Dorka kutyája: (4)

Irodalmi vetélkedő

1. Mi a neve A dzsungel könyve fekete párducának?
2. Ki írta az Ivanhoe-t?
3. Melyik magyar regényben eszik meg a diákok a társuknak küldött csomagból a csizma-kenőcsöt?
4. Ki írta a hagyomány szerint a Koránt?
5. Ki írta a Betlehemi királyok című verset?
6. A Biblia szerint ki értesítette Máriát arról, hogy fia fog születni?
7. Ki írta: „Milyen volt szőkesége, nem tudom már...”
8. Ki írta: „Hass, alkoss, gyarapíts: s a haza fényre derül!”
9. Ki írta: „Anyám szájából édes volt az étel, apám szájából szép volt az igaz.”
10. Kit neveznek a magyar irodalom legnagyobb mesemondójának?
11. Hogy hívták azt a londoni színházat, amelyben elsőként adták elő Shakespeare darabjait?
12. Melyik regény főszereplője Julien Sorel?

13. Ki a nyomorultak főszereplője?

14. Hogyan nevezzük azt a verselési formát, amiben Petrarca írta költeményeit?

Könyvcím-kiegészítés

Az alábbiakban felsorolt címekből a „hol” kérdésre válaszoló részt hagytam ki. Melyek ezek a szavak, hogy szól az egész cím? Aki esetleg a művek szerzőit is tudja, külön pontot érdemel.

Példa: Ábel a... (Tamási Áron: Ábel a rengetegben)

1. Volt egy farmom...
2. Állatkert a...
3. Hajnal...
4. A Tű a...
5. Szellem a...
6. Éjszaka... Randevú...
7. A három testőr...
8. A diadalív...
9. Híd a...
10. Kísértet...

Vetélkedő számnevekkel

Mennyi is?

Ezúttal a könyvcímekből a számneveket hagytam ki. Melyek ezek és kik a művek szerzői?

1. ... magyar népmese.
2. A nagyenyedi ... fűzfa.
3. ... szerelem.
4. ... kicsi hód.
5. ... év Tibetben.
6. ... kicsi néger.
7. A ...tornyú ház.
8. ... rejtély.
9. ... akaratos nő.
10. ... szál gyertya.
11. A ... Trenk.
12. ... nap.

Magyar próza

1. Melyik háború idején játszódik Örsi Ferenc híres regénye, A Tenkes kapitánya?

Thököly-féle kurucfelkelés

Rákóczi-szabadságharc

1848-49-es szabadságharc

I. világháború

2. Melyik Szabó Magda regénye az alábbiak közül?

Sziget-kék

A kék sziget

Hajótörés a Kék-tenger szigetén
Kék delfinek szigete

3. Melyik regényt NEM Gárdonyi Géza írta?

Hosszúhajú veszedelem
Aranykoporsó
Egri csillagok
A láthatatlan ember

4. Az alábbiak közül melyik mű fűződik Széchenyi István nevéhez?

A vadászebekrűl
A lovakrul
A szarvasmarhákrul
A kétfejű sasrul

5. Melyik NEM Fekete István műve?

Vadászok
Lutra
Kele
Hajnal Badányban

6. Melyik nem Rejtő Jenő műve?

Az elveszett cirkáló
Vanek úr Párizsban
A vörös ciklon
Vesztégzár a Grand Hotelben

7. Ki írta a Szent Péter esernyője című regényt?

Krúdy Gyula
Mikszáth Kálmán
Rejtő Jenő
Arany János

8. Milyen színű Krúdy Gyula „Postakocsi”-ja?

zöld
vörös
fekete
sárga

9. Hol játszódik a Tüskevár című regény?

Balaton
Duna
Tisza
Kis-Balaton

10. Hány alfafa szerepel Wass Albert Székelyföldön játszódó regényének címében?

7
13
66
77

11. Melyik város nem jelenik meg színként Az ember tragédiájában?

London
Prága
Róma
Brüsszel

12. Ki írta a „Szegény emberek” című művet?

Ady Endre
Móricz Zsigmond
Krúdy Gyula
Babits Mihály

13. Jókai Mór melyik regényében szerepel a csittvári krónika?

Szeretve mind a vérpadig
Rab Ráby
És mégis mozog a föld
A lócsei fehér asszony

14. Melyik könyv folytatása a Távoli tűz?

Joanne Kathleen Rowling : Harry Potter és a Titkok Kamrája
Zsoldos Péter: A Viking visszatér
Isaac Asimov: Alapítvány
Arthur C. Clarke: Az Idő szeme

15. Melyik művet írta Kosztolányi Dezső?

Fekete Kolostor
Aranyember
Édes Anna
Szigeti veszedelem

Forrás: http://www.kvizkerdesek.hu/irodalom/prozai_muvek/magyar_proza

Külföldi próza

1. Melyik nem Dickens hőse?

Copperfield Dávid
Nicholas Flamel
Nicholas Nickleby
Twist Olivér

2. Melyik nem Jules Verne műve?

Sándor Mátyás
Kétévi vakáció
Észak Dél ellen
Monte Cristo grófja

3. Melyik nem Stephen King regény?

A Ragyogás
Cujo
Vörös és Fekete
Állattemető

4. Melyik évszám szerepel George Orwell művének címében?

2001
1984
i.e. 100
2012

5. Melyik nem Victor Hugo alkotása?

A nyomorultak
A párizsi Notre-Dame
A nevető ember
A Mester és Margarita

6. Melyik mű nem Jane Austen alkotása?

Büszkeség és balítélet
Értelem és érzelem
Emma
Szép remények

7. Ki írta a Végtelen Történetet?

Michael Ende
Ed Greenwood
C.S.Lewis
R.A.Salvatore

8. Melyik nemzet eposza a Kalevala?

Magyar
Norvég
Finn
Dán

9. Ki írta a Goirot apó című művet?

Honoré de Balzac
Anton Paulovics Csehov
Bertold Brecht
Molière

10. Mi a műnek a címe, ami a My Fair Lady alapjául szolgált?

Két Lotti
Pygmalion
Holle anyó
Odüsszeia

11. Melyik nem illik a sorozatba, azaz nem J. F. Cooper regénye?

Az utolsó mohikán
Vadölő
Bőrharisnya
Az Ezüst-tó kincse

12. Melyik nem Ernest Hemingway műve?

Búcsú a fegyverektől
Akiért a harang szól
Halk húrokat penget a vándor
Az öreg halász és a tenger

13. A Hegedűs a háztetőn című zenés film melyik regény alapján készült?

Temetném a munkát.
Tóbiás, a tejesember.
Eladó lányok.
Ványa bácsi.

14. Melyik nem egy Jack London regény?

Vaspata
Üvöltő szelek
Fehér Agyar
Aranyásók Alaszkában

Forrás: http://www.kvizkerdesek.hu/irodalom/prozai_muvek/kulfoldi_proza

Kvízőzön

1. Mi volt Pizskos Fred rangja Rejtő Jenő regényeiben?
2. Melyik versből származik az idézet? „Régi dicsőségünk, hol késel az éji homályban?”
3. „Sehonnai bitang ember” - honnan való az idézet?
4. Igaz-e, hogy Winston Churchill irodalmi Nobel-díj birtokosa?
5. „Ha a föld isten kalapja, Hazánk a bokréta rajta!” - Ki az idézet költője?
6. Ki írta Csokonai Lili álnéven a „Tizenhét hattyúk” című regényt?
7. Kinek a művében hangzik el: „A gép forog, az alkotó pihen.”?
8. Ki az a magyar költő, akinek Szegedy Róza volt a múzsája?
9. Ki volt a XVIII. század végén induló nyelvújító mozgalom vezéralakja?
10. Kije volt Zrínyi Miklós a „Szigeti veszedelem” írója Szigetvár védőjének?
11. Kihez szól Tóth Árpád verse, amely így kezdődik: „Zord énekes, borongva ünnepek?”
12. Ki az az angol király, akiről Mark Twain a Koldus és királyfi egyik címszereplőjét alkotta?

Forrás: www.kvizklub.hu

Könyv a mindennapi szóhasználatunkban

Ki gondolná? Számos olyan összetett szót és kifejezést ismerünk, melyben a könyv szerepel. Az alábbiakban különböző meghatározásokat olvashatsz, ki kell találnod, melyik szóra, kifejezésre gondoltam.

1. Iskolai tankönyv, amelyet az általános iskola első osztályában használnak; a betűket, az írás és olvasás elemeit megtanító tankönyv.
2. Az álom jelentését fejtegető babonás könyv a jövő megjósolásához.
3. Használtan vásárolt; használtkönyv-boltban másodkézből beszerzett, régi (könyv, írásmű).
4. Egy vidék vagy település népességének nyilvántartása, amelyet régen a lelkeszi hivatalban, ma a település polgármesteri hivatalában tartanak, és amelybe az újszülöttek, házassulók és halottak adatait írják be.
5. Rövidítése: Btk. Egy büntetőjogi kódex, amely az egyes bűncselekményeket és az értük kiszabható büntetéseket határozza meg.
6. Megfilmesítendő írásmű, amely egy filmművészi és technikai létrehozásának az alapja. Tartalmazza a színhelyek, a színészi játék és a technikai kivitelezés, például a kamerabeállítás, -mozgatás művészi vonatkozású leírását, valamint a szereplők által elmondandó szöveget.
7. Valami, amit beleteszünk egy könyvbe, hogy megjelöljünk benne egy helyet.
8. Valaki, aki imád könyveket olvasni.
9. Könyvforgalmazó vállalat, amely könyveket, magazinokat, újságokat nyomtatásra előkészít, nyomtat és árusít.
10. Írásos feljegyzések gyűjteménye, ahol nagy mennyiségű, egyéni címmel ellátott egybekötött írásmű (könyv) található (többnyire) rendezett, nyilvántartott, és egy közösség használatára szánt formában.
11. A postahivatal könyve, melybe az átvett és kiszolgáltatót levelek számát följegyzik. - Egyes személyek, egyletek könyve, melybe a postára föladvott és onnan átvett levelek számát és címét följegyzik.
12. Gasztronómiai receptek - gyakran gazdagon illusztrált - gyűjteménye.
13. Kézikönyv jellegű, a lényeges információkat összefoglaló, de kisebb terjedelmű könyv, egy-egy földrajzilag körülhatárolható területről. Jellegzetesen két részből áll, az egyik általában a hétköznapi élet szükségleteivel foglalkozik, míg a másik rész a látóivalókkal. Gyakori még, hogy a könyv tartalmaz egy ajánlást a szálláshelyekre és éttermekre vonatkozóan, valamint egy hosszabb-rövidebb nyelvi útmutatót.
14. Olyan könyv, amely lehetővé teszi a látogatók számára, hogy nyilvános hozzászólásokat hagyjanak. Különösen szállodák és múzeumok alkalmazzák.

Forrás: <http://wikiszotar.hu/ertelmezo-szotar>
<http://hu.wikipedia.org/wiki>

IV. rész Megoldókulcs

Figyelem! Az egyszerűség kedvéért, minden témakörben, minden egyes válasz két pontot ér! Így könnyebb a számolgatás!

Felhívom a figyelmet arra is, hogy egy-egy mű több kiadásban is megjelent, a játékos könyvajánlóban a legismertebbet közöljük. A további vetélkedők esetében csupán a mű szerzőjére és címére szorítkozunk.

Játékos könyvajánló

1. Edmondo De Amicis: Szív

Műfaj: naplóregény

Kiadó: Móra

Kiadás helye: Budapest

Kiadás éve: 1993

Oldalszám: 286

Kötés: Keménytáblás

ISBN: 9631170640

Fordította: Székely Éva

Illusztrálta: Gaál Éva

2. Anna Sewell: Fekete Szépség

Műfaj: állattörténet (ló), filmregény

Kiadó: Mágus

Kiadás helye: Budapest

Kiadás éve: 1999

Oldalszám: 236

ISBN: 9638278471

Fordította: Török Margit

Illusztrálta: László Viktor

3. Egri János: Elmebajnokság

Műfaj: hobbi, játék

Kiadó: Magánkiadás

Kiadás helye: Budapest

Kiadás éve: 1983

Oldalszám: 320

ISBN: 9635002319

4. Eleanor H. Porter: Az élet játéka

Műfaj: lányregény

Kiadó: Szent István Társulat

Kiadás helye: Budapest

Kiadás éve: 1991

Oldalszám: 190

Kötés: Puhatáblás

ISBN: 9633605709

Fordította: Forscher Irma

Illusztrálta: Róna Emy

A sorozat következő kötete: Eleanor H. Porter: Az öröm játéka örök

5. O. Nagy Gábor: Mi fán terem?

Alcím: Magyar szólásmondások eredete

Műfaj: ismeretterjesztő, nyelvtörténet, nyelvészet

Kiadó: Gondolat

Kiadás helye: Budapest

Kiadás éve: 1988

Oldalszám: 518

ISBN: 9632818717

6. Allen Klein: A humor gyógyító ereje

Műfaj: pszichológia, humor

Kiadó: Amoena

Kiadás éve: 2005

Oldalszám: 224

ISBN: 9789632174020

Fordította: Pápay György

7. James Herriot: Állatorvosi pályám kezdetén...

Műfaj: önéletrajz, állatgyógyászat

Kiadó: Gondolat

Kiadás helye: Budapest

Kiadás éve: 1988

Oldalszám: 486

Kötés: Keménytablás

ISBN: 9632820975

Fordította: Szász Imre

8. Laura Ingalls Wilder: A farm, ahol élünk

Műfaj: filmregény, gyermek- és ifjúsági irodalom

Kiadó: Mágus

Kiadás helye: Budapest

Kiadás éve: 2000

Oldalszám: 204

ISBN: 9638278765

Fordította: Borbás Mária, N. Kiss Zsuzsa

Illusztrálta: Garth Williams

9. Arthur Conan Doyle: Sherlock Holmes kalandjai

Műfaj: detektívtörténetek, krimi

Kiadó: Ifjúsági

Kiadás helye: Budapest

Kiadás éve: 1987

Oldalszám: 242

Kötés: Keménytablás

ISBN: 9630183625

Fordította: Boronkay Zsuzsa, Nikowitz Oszkár, Takácsy Gizella

10. R. J. Palacio: Az igazi csoda

Műfaj: ifjúsági regény (diákélet, betegség, humor), filmregény

Kiadó: Könyvmolyképző

Kiadás helye: Szeged

Kiadás éve: 2017

Oldalszám: 368

Kötés: Puhatáblás
ISBN: 9789634572978
Fordította: Sándor Alexandra Valéria
Megjelenés időpontja: 2017. december 15.

11. Reményik László: Ezeremester kutyák
Műfaj: ismeretterjesztő, állattan
Kiadó: Hungarovox
Kiadás éve: 2004
Oldalszám: 400
ISBN: 9639292907

12. Jarmila Dědková: Martina újra táncol
Műfaj: ifjúsági regény (balett, tánc)
Kiadó: Móra
Kiadás helye: Budapest
Kiadás éve: 1987
Oldalszám: 356
Kötés: Keménytáblás
ISBN: 9631152111
Fordította: Balázs Andrea

13. Tutsek Anna: Cilike rövid ruhában
Műfaj: lányregény
Kiadó: Garabonciás
Kiadás helye: Budapest
Kiadás éve: 1990
Oldalszám: 202
Kötés: Puhatáblás
ISBN: 9637407545
Illusztrálta: Dunai Imre

14. L. M. Montgomery: Váratlan utazás
Műfaj: filmregény, ifjúsági regény
Kiadó: Könyvmolyképző
Kiadás helye: Szeged
Kiadás éve: 2008
Oldalszám: 210
Kötés: Keménytáblás
ISBN: 9789639492349
Fordította: Rakovszky Zsuzsa

15. Székely Éva: Sírni csak a győztesnek szabad!
Műfaj: életrajz, visszaemlékezés (olimpia, úszás)
Kiadó: Magvető
Kiadás helye: Budapest
Kiadás éve: 1982
Oldalszám: 236
Kötés: Puhatáblás
ISBN: 9632717619

16. Maria Augusta Trapp: A Trapp család
Műfaj: családregény, filmregény (zene)
Kiadó: Szent István Társulat

Kiadás helye: Budapest
Kiadás éve: 1989
Oldalszám: 202
Kötés: Puhatáblás
ISBN: 9633604745
Fordította: Búzás József

17. Richard Katz: Kutyposta
Műfaj: levélregény (kutya, humor)
Kiadó: Európa
Kiadás helye: Budapest
Kiadás éve: 1959
Oldalszám: 142
Fordította: Domokos Mátyás, Görgei Gábor
Illusztrálta: Szántó Piroska

18. Rosamunde Pilcher: Otthon I-II.
Műfaj: családrégény, romantikus regény (II. világháború)
Kiadó: Magyar Könyvklub
Kiadás helye: Budapest
Kiadás éve: 1997
Oldalszám: 1054
ISBN: 9635484933
Fordította: Borbás Mária, N. Kiss Zsuzsa

Egyik kutya, másik eb - megoldás

1. Cujo
2. Lassie
3. Jeromos
4. Gömböc
5. Bogáncs
6. Emma
7. Kántor
8. Belle
9. Frakk
10. Totó

Irodalmi vetélkedő - megoldás

1. Bagira.
2. Walter Scott.
3. Légy jó mindhalálig; Írta: Móricz Zsigmond
4. Mohamed próféta.
5. József Attila.
6. Gábrriel főangyal.
7. Juhász Gyula; (Címe: Milyen volt)
8. Kölcsey Ferenc: Huszt.
9. József Attila: A Dunánál.
10. Jókai Mórt.
11. Globe.

12. Vörös és fekete.
13. Jean Valjean.
14. Szonett.

Könyvcím-kiegészítés - megoldás

1. Blixen, Karen: Volt egy farmom Afrikában
2. Durrell, Gerald: Állatkert a poggyászsomban
3. Fekete István: Hajnal Badányban
4. Follett, Ken: A Tű a szénakazalban
5. Forster, Edward Morgan: Szellem a házban
6. Kenneth, Claire: Éjszaka Kairóban, Randevű Rómában
7. Rejtő Jenő: A három testőr Afrikában
8. Remarque, Erich Maria: A diadalív árnyékában
9. Boule, Pierre: Híd a Kwai folyón
10. Mikszáth Kálmán: Kísértet Lublón

Mennyi is? - megoldás:

1. Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese
2. Jókai Mór: A nagyenyedi két fűzfa
3. Cronin, Archibald Joseph: Három szerelem
4. Grey Owl: Két kicsi hód
5. Harrer, Heinrich: Hét év Tibetben
6. Christie, Agatha: Tíz kicsi néger
7. Hawthorne, Nathaniel: A héttornyú ház
8. Christie, Agatha: Tizenhárom rejtély
9. Bradford, Barbara Taylor: Három akaratos nő
10. Fekete István: Tíz szál gyertya
11. Jókai Mór: A két Trenk
12. Fekete István: Huszonegy nap

Magyar próza - megoldás

1. Rákóczi-szabadságharc
2. Sziget-kék
3. Aranykoporsó
4. A lovakrul
5. Vadászok
6. A vörös ciklon
7. Mikszáth Kálmán
8. Vörös
9. Kis-Balaton
10. 13
11. Brüsszel
12. Móricz Zsigmond
13. És mégis mozog a föld
14. Zsoldos Péter: A Viking visszatér
15. Édes Anna

Külföldi próza - megoldás

1. Nicholas Flamel
2. Monte Cristo grófja
3. Vörös és Fekete
4. 1984
5. A Mester és Margarita
6. Szép remények
7. Michael Ende
8. Finn
9. Honoré de Balzac
10. Pygmalion
11. Az Ezüst-tó kincse
12. Halk húrokat penget a vándor
13. Tóbiás, a tejesember.
14. Üvöltő szelek

Kvízözön - megoldás

1. kapitány.
2. Vörösmarty Mihály: Zalán futása.
3. Petőfi Sándor: Nemzeti dal.

4. igaz

Sir Winston Leonard Spencer Churchill (Blenheim kastély, Woodstock (Oxfordshire), 1874. november 30. - London, 1965. január 24.) brit politikus, miniszterelnök 1940-1945 és 1951-1955 között. Kiemelkedő képességű államférfi, szónok és stratégia, a brit hadsereg tisztje. Élete egyedülálló számú és mélységű kutatás tárgya a brit és világtörténelemben betöltött szerepe miatt. Rendkívül termékeny író, történelmi tárgyú írásainak elismeréseként az irodalmi Nobel-díj birtokosa (1953).

5. Petőfi Sándor (A magyar nemzet)

6. Esterházy Péter

Esterházy Péter 1987-ben adta ki nagy feltűnést keltő Tizenhét hattyúk című regényét, melyet Csokonai Lili álnéven jelentetett meg. A regény fiktív önéletrajz, hőse Csokonai Lili, Weöres Sándor Pszichéjének mai utódja. A regény szövege stílusimitáció, terjedős barokk nyelvezettel meséli el mai történetét egyes szám első személyben Csokonai Lili.

7. Madách Imre: Az ember tragédiája

8. Kisfaludy Sándor

Kisfaludy Sándor (Sümege, 1772. szeptember 27. - Sümege, 1844. október 28.) költő, föld-birtokos, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti és a Kisfaludy Társaság rendes tagja, Kisfaludy Károly bátyja.

Szülei a Győr megyei Tétre költözvén, középiskoláit Győrben végezte kitűnő sikerrel; a bölcséletet és jogot Pozsonyban hallgatta, ahol az 1790-1791. évi országgyűlés tárgyalásai rendkívüli mértékben élesztették hazafias érzelmeit. Szorgalmasan látogatta a pozsonyi német színházat, Schiller volt a kedvenc költője, s jeles hegedűjátoszóvá is kiképezte magát. A jeles pozsonyi növendék a barátaival, Fejér Györggyel, Horváth Jánossal, Döme Károllyal együtt lelkesedett a magyar irodalom ébredésén. A törvénytánculáshoz azonban nem nagy kedve volt; atyja 1792-ben hazavitte maga mellé törvénygyakorlatra. Kisfaludy semmi kedvet nem érzett

a jogászkodásra, s azon év tavaszán katonának állt be. 1794 őszén szabadságát otthon töltötte, és a badacsonyi szüreten megismerkedett Szegedy Ignác királyi tanácsos és zalai alispán leányával, Szegedy Rozáliával, és szíve egész hevével szerelemre lobbant iránta, és a leány szívében is vonzalmat talált. De Itáliába indulása előtt búcsúlátogatást tett, és némi idegen-séget sejtett az imádottban. Többszörösen fájt most neki ez az eset, és eltökélte, hogy a véres harcokban a halált keresi. E kedélyállapot tette őt költővé: ebből fakadtak első Himfy-dalai. 1800-ban, visszavágyván ahhoz, akit a szíve feledni nem tudott, a hadseregből kilépett, hazajött, és kedvesét, Szegedy Rozáliát az év elején nőül vette, s vele boldog házassága első öt évét Kámban töltötte; innét pedig 1805-ben Sümegre telepedett át a szülőházába, és birtokán a mezőgazdaságnak és az irodalomnak élt. Felesége, Szegedy Róza 1832. május 18-án, 57. évében meghalt; e csapás mélyen hatott Kisfaludyra, búskomor lett.

9. Kazinczy Ferenc

Kazinczy Ferenc, kazinczi és alsóregmeczi (Érsemjén, 1759. október 27. - Széphalom, 1831. augusztus 23.), író, költő; a nyelvújítás vezéralakja, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. Nyelvújító és irodalomszervezői tevékenységével a reformkor előtti évtizedekben a nemzeti felemelkedés és önállósulás ügyét szolgálta.

10. dédunokája

Zrínyi Miklós gróf (horvátul: Nikola Zrinski) (1508 körül - 1566. szeptember 8.), a szigetvári hős, a költő és hadvezér Zrínyi Miklós (Zrínyi VII. Miklós) dédapja.

11. Berzsenyi Dánielhez.

12. VI. Edward

VI. Edward VIII. Henrik és Jane Seymour fia, a Tudor-ház harmadik uralkodója volt. A megkoronázására kilenc éves korában, 1547. február 20-án került sor.

Edward herceg - az angol trón örököse, VIII. Henrik fia - beteges atyja mellett az ország legfontosabb embere, akit éjjel-nappal gárdisták őriznek. Mégis megtörténik, hogy ruhát és életet cserél Tom Canty-vel, a szegénynegyed tolvajával, és mocskosan, megalázva, megverve, kiteszítottként ismeri meg a nép életét, míg Tom, a szegény tolvaj a palotában marad. Egy királyfi és egy szegény fiú kalandos szerepcseréjének története, akik a megszólalásig hasonlítottak egymáshoz.

Könyv a mindennapi szóhasználatunkban - megoldás

1. Ábécéskönyv
2. Álmoskönyv
3. Antikvár könyv
4. Anyakönyv
5. Büntető törvénykönyv
6. Forgatókönyv
7. Könyvjelző
8. Könyvmoly
9. Könyvkiadó
10. Könyvtár
11. Postakönyv
12. Szakácskönyv
13. Útikönyv
14. Vendégek könyv

A szerző eddig megjelent művei

Dicséret, szép szó, ha kimondják, úgy jó / Önsegítő, önfejlesztő könyv

Műfaj: magyar irodalom, mentálhigiéna

Leírás: Amatőr szerző 2019-ben közreadott önfejlesztő könyve tanulságos történetekkel és idézetekkel.

Link: <http://vmek.oszk.hu/html/vgi/vkereses/vborito2.phtml?id=19256>

Gyógyítási szavakkal is lehet

Leírás: Látássérült amatőr kortárs szerző elbeszélései, meséi és rövid történetei az életéből. 2018-ban készült összeállítás.

Link: <http://vmek.oszk.hu/html/vgi/vkereses/vborito2.phtml?id=17746>

Pillanatképek az Élet albumából

Leírás: Látássérült amatőr kortárs szerző elbeszélései és rövid történetek az életéből.

Link: <http://vmek.oszk.hu/html/vgi/vkereses/vborito2.phtml?id=16142>

Erről jut eszembe!

Műfaj: Szépirodalom, népköltészet / Kortárs magyar irodalom
Család, társas kapcsolatok / Fogyatékosok magyar irodalom, vak

Leírás: Amatőr szerző nagyrészt saját, vakként élt életéből vett történetei, naplórészletei, gondolatai.

Link: <http://vmek.oszk.hu/html/vgi/vkereses/vborito2.phtml?id=14744>

Erről jut eszembe! [Hangoskönyv]

Leírás: Amatőr szerző nagyrészt saját, vakként élt életéből vett történetei, naplórészletei, gondolatai. 2017-ben készült hangoskönyv változat.

Link: <http://vmek.oszk.hu/html/vgi/vkereses/vborito2.phtml?id=17412>

Dorka-történetek

Műfaj: Szépirodalom, népköltészet / Gyermek- és ifjúsági irodalom

Leírás: Történetek egy vak lányról, akinek a lovasterápia adott bátorságot az élethez.

Link: <http://vmek.oszk.hu/html/vgi/vkereses/vborito2.phtml?id=13580>

Dorka-történetek [Hangoskönyv]

Műfaj: magyar irodalom, ifjúsági irodalom, hangoskönyv

Leírás: Történetek egy vak lányról, akinek a lovasterápia adott bátorságot az élethez. 2018-ban készült hangoskönyv változat.

Link: <http://vmek.oszk.hu/html/vgi/vkereses/vborito2.phtml?id=18152>

Írásaim az alábbi két helyen is megtekinthetők:

http://www.irodalmisarak.eu/?page=page&name=arvay_maria

<http://holnapmagazin.hu/profile.php?lookup=5410>

Beszéljünk róla! Interjú Árvay Mária látássérült angoltanár, íróval.

A beszélgetés végén pár történetet fel is olvasnak

<https://www.youtube.com/watch?v=JciuAwVmLqM>

Vége